

2 MAR 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 9—VOL.—LII

FRIDAY,
26TH FEBRUARY, 1954

is the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

Ruthless And Dictatorial Legislation

'The Natal Witness' writes the following leading article in its issue of February 17 under the caption "Blind Obstinacy Wins The Day":

DR. VERWOERD'S Bill for the removal of the Native townships from the Western Areas of Johannesburg will no doubt prove to be important to the political parties, for it seems likely that counsels within the United Party will once again be divided. But the real importance of the measure lies in the effect it is likely to have on Native opinion, and particularly on the attitudes of those Natives who have achieved some measure of security and family stability within the industrial society of the Reef.

The Western Areas removal scheme is not new, nor was it invented by members of the present Government. It provides, as did the original scheme devised by the Johannesburg City Council, for the acquiring at a greater distance from the city of a new and larger area to which the present inhabitants of Sophiatown, Newclare and Martindale are to be removed. It should be noted that the reason for this removal is not any encroachment by Natives on European areas. On the contrary, it is the growth and spread of the European suburbs until they now almost engulf the Native townships, that has led to the present situation.

"Slum Clearance"

The official reason given for the scheme is the need to provide better housing for the inhabitants of these townships. But there are many Native areas where slum conditions are to be found, and few where there is such a large proportion of well-built houses, where there are macadamised roads, electric light, a reticulated sewerage system, piped water, and easy access to the industries of Johannesburg. A slum-clearance plan of the ordinary kind would arrange for the demolition of the bad properties and the provision of new areas for settlement; it would not deprive the occupants of the better houses in the townships of their property rights and their established homes.

We should be under no illusions about the way in which this scheme is regarded by the increasingly articulate Native middle class. For them, the abolition of their freehold rights in one of the very few areas in the whole of the Union in which they enjoyed them, and the flat refusal to offer alternative freehold rights elsewhere, is more than a breach of faith; it is a denial of their most cherished hopes for the future. They fear that whenever by their own efforts they achieve some measure of prosperity and stability, the fruits of their labour are to be snatched from them not by economic competition, but by the intervention of the White man's law. It is hard to deny that the situation offers some justification for their fears.

Destroying A Symbol

The Western Areas removal scheme provides for the removal of these long-established inhabitants of a well-developed township as though they were primitive Natives living on a farm, to be moved from one kraal to another. It fails entirely to take into account the enormous importance of these townships to the Native as symbols of a new status and as a pledge for the future. There can be no more

(Continued on page 115)

Let thy every word and act be perfect truth, uttered in genuine love. Let not the forms of business, or the conventional arrangements of society reduce thee into falsehood. Be true to thyself. Be true to thy friend. Be true to the world.

—Lydia Maria Child.

The only noble use of surplus wealth is this: That it be regarded as a sacred trust, to be administered by its possessor, into whose hands it flows, for the highest good of the people.

—Andrew Carnegie.

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds ...	54,34,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
 Address:
 "RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
 Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
 74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

Telegrams
 "META" Brokenhill.

Phone 298.
 P.O. Box 63.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
 and
 Clothing Manufacturers

We specialise in
**Manufacturing
 OVERALL
 AND
 BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 26TH FEBRUARY, 1954

United Party's Non-European Policy

MR. J. G. N. STRAUSS, leader of the Opposition, has once again made an important announcement in the House of Assembly on the United Party's non-European policy, particularly in regard to the Africans. It has been hailed by the United Party Press throughout the country as a bold policy. It has to some extent also shaken the Nationalist Party. As representing the non-Europeans and claiming to have the welfare of the Africans at heart we must confess that we have not been able to see anything very surprising in it excepting for one thing and that is Mr. Strauss's statement that the Party was willing to change its mind in future and to test its policy against changing facts and circumstances. That is the only hopeful feature of the whole statement.

The fact must be appreciated that the Africans have long passed the stage of being treated like bush babies. They have advanced a good deal in three hundred years and the strides they are making decade after decade is most amazing. Is it not that which has instilled fear into the minds of the present self-appointed rulers or trustees or guardians whatever they may like to be called? How can the latter be convinced, we wonder, that that fear only reflects their evil mind. If their mind was pure and their conscience clear they would have no fear at all. On the contrary they would thank God for having blessed them with such a huge man power which, if properly used, could baffle the worst destructive weapons science is capable of producing. The only thing that can save South Africa for the White man is to speedily get rid of this "White-ism" which is worse than all the "isms" that are produced in the world.

If we may be permitted to say so without causing offence to all those concerned, the time is indeed passed now to talk of sticking to what was arranged in 1936.

Those arrangements were imposed on the Africans. Today the Africans or, for that matter, the non-Europeans are not prepared to quietly accept anything that is imposed on them. The Native Representative Council too is now outmoded. The voice of the African people is the African National Congress and the only right channel to approach is that and no other.

It is wrong to assume that the Africans are not capable of holding responsible positions if they were afforded the opportunity to do so. Anybody with the slightest common-sense must surely admit that the way the affairs of the country are being carried on at present are a poor exhibition of a sense of responsibility. You can even today find people among the Africans who cannot only equal but surpass the tallest of White men intellectually and in every other respects. What troubles the present White rulers is not the incapability of the Africans but their capability which notwithstanding all the impediments placed in their way is increasing by leaps and bounds.

The solution of the problem is not as is being suggested in flooding the country with White immigrants in order to balance the ratio between the White and the non-White population. That must create discontent, unrest, and antagonism. The only proper solution is to remove the colour bar from legislation entirely and provide equal facilities for and give equal opportunities for advancement to all inhabitants irrespective of their class, colour or creed. If that is done you will find that the non-European people are the easiest to deal with and no more loyal allies than them could be wished for.

We have said some hard things here which we are not quite happy about. More especially because we are privileged to enjoy the friendship and sympathy of many Europeans and Afrikaners

too. It is a treasure we would certainly not like to lose.

We would like it to be clearly understood that our criticism is directed not against anyone individually but against the present system of Government. It would be utterly wrong to run down the whole White race because of the fault of a few misguided people just as it would be wrong to run down the whole non-White race because of the same reason.

While the ultimate success of our struggle depends on its righteousness our task will no doubt be rendered much easier by winning the friendship and sympathy of all thinking people which we can do only by our exemplary behaviour and spirit of self-sacrifice. We should make

UNITED PARTY'S AFRICAN POLICY

MR. STRAUSS MAKES IMPORTANT ANNOUNCEMENT IN PARLIAMENT

The following are extracts from the speech delivered by Mr. J. G. N. Strauss, leader of the United Party, in the Union House of Assembly on his Party's African policy:

MR. STRAUSS said he wished to state exactly where the United Party stood in regard to the process of integration of non-Europeans into the economic life of the Union, and where it stood in regard to the consequences that would inescapably flow from the integration process which was going on apace in the industrial life of the country.

"We have recognised and appreciated that this process of economic integration is not something to frighten us, but is something to be welcomed in the interests of South Africa as a whole."

South Africa's best interests demanded that the process of economic integration should continue and that members of Parliament should deal with it as realists and people of wisdom.

The alternatives were to accept integration and deal with it with a sense of realism, vision and statesmanship, or to try to undo what had been done in the last 300 years and reverse the trend of economic integration by complete territorial segregation.

The United Party had clearly said in its statement of policy of 1948 what its attitude was towards the question of a Native labour force permanently resident in the urban areas.

The United Party had accepted the fact that this was something inevitable which could not be

it quite clear that our struggle for freedom is not the kind of freedom the leaders of the Nationalist Party stand for. We do not aspire to make this a Black man's country. We want it to be a country in which all its inhabitants can live peacefully and happily helping one another as God's good children. In doing so we shall not talk of resorting to the sword as the leaders of the Nationalist Party are doing. We shall offer them our blood until their thirst is quenched. That is the non-violent and the most civilised way of fighting. May God give us the wisdom and strength not to swerve under any circumstances from that righteous path and may He give wise counsel to our adversaries.

stopped. The Fagan Commission had also stated in its report that the idea of total separation was totally impracticable.

These were facts which had to be faced and which the United Party accepted. The only cry "Send them back to their Reserves" was no solution.

In its 1949 statement of policy, the United Party had defined its five fundamental principles. It had recognised the racial and cultural differences between the Whites and the Natives, and had accepted the fact that there should be social and residential separation between the two sections.

The United Party recognised also that adequate provisions as far as housing and other facilities were concerned, should be made for those living outside the Reserves.

The process of economic integration was proceeding steadily. Three groups of consequences flowed from it—economic, social and political.

The economic consequences had been vastly to the benefit of South Africa as a whole, and had been of great advantage to the European population.

In fact, one of the country's most valuable assets was the co-operative—almost submissive—Native labour force. The non-European had contributed greatly to what South Africa had been able to achieve in the past 300 years.

The high standard of living which was the envy of other countries was based largely on this non-European contribution.

The non-Europeans had benefited as much as the Europeans from economic integration.

The benefits of economic integration were accepted by every section in the Union.

The social consequences, by contrast, were stark and ugly. They presented the Union with its most difficult problem, and were a challenge to European leadership in South Africa.

They were a challenge particularly to the idea of Christian trusteeship in this country. The main social consequences of economic integration were the lack of housing, overcrowding, the disruption of Native family life, and the resultant deterioration in their moral standards.

It had been said that African family life had largely gone to pieces, and that in certain areas the illegitimacy rate was higher than 50 per cent.

While this was an ugly picture, it need not necessarily be a depressing one. It had been seen in every country in the world to a lesser or greater degree which had passed through a series of industrialisation with a tremendous influx from the rural areas into the urban areas.

It was this that had brought about conditions of degradation, squalor and misery. That was a challenge to the European people, and to their sense of leadership.

The test was whether they were willing to face up to it, and whether they were willing to pick the beneficial fruits of integration with a willingness to tackle the difficult problems that flowed from it.

"If we are to accept these fruits, it is our duty as Christian guardians to face up to this question. The question is, how urgently and how sincerely are we prepared to face up to the problems?"

First Priority Of U.P.

"The first priority in any responsible political programme is to ameliorate the lot of the tens of thousands of people who are suffering as a result of this process of integration. This will be the first priority of the United Party if it is returned to power."

There was no point in any responsible person or political Party trying to evade the political consequences which would flow from the situation.

History taught very clearly that economic power would always be the forerunner of claims for a say in the political set up of a country, and had been so all over the world. In saying this, nothing new was being said as far as political life in South Africa was concerned.

The Nationalists themselves had said it over and over again. They were completely right when they said that if people had economic power, it was inevitable that they would claim political power.

The United Party realised that there could not be good government in South Africa while the opinion of the great masses of the Native people was ignored. It held that the Natives Representative Council must be made a real working institution where the leaders of the Native people could get a proper training in managing their own affairs.

The United Party stood for giving the non-Europeans increased responsibility in their own parallel councils and for giving them increased responsibility in the reserves.

The United Party was prepared to make the experiment of taking that forward step and to see how the Native people, when they were given this opportunity would learn to understand the demands of democracy. To understand that democracy was not merely a question of conferring rights, but was also a question of taking responsibility and of accepting the challenge of a corresponding duty.

The Immediate Policy

The immediate policy of the United Party was that it stood by the 1936 settlement as far as the political rights of non-Europeans were concerned.

"I do not say that that is the height of wisdom. I do not admit that after 18 years of seeing how that experiment works in practice we can feel very pleased with ourselves, and be satisfied that it has proved a completely wise and satisfactory step forward.

"This experiment of 1936 has certain unsatisfactory features. But the fact is that as far as our policy is concerned at this moment, we stand by that settlement."

As far as future political rights were concerned, the United Party was quite prepared to measure and test its Native policy with the circumstances and facts of today and tomorrow. The United Party would shirk its duty if it did not do that.

It was not true that a commission had been appointed by the United Party to formulate a Native policy. A decision had been taken to set up committees in each Province by the Head Committee of the United Party in that Province. This had been done at his request.

The committees would be set up in the near future. They would examine the present position, would draw up reports, and would submit these reports to him before the end of April, when he would deal with them.

There was only one body in the United Party which could take policy decisions, and that was the Union Congress of the United Party. Once the reports by the Provincial committees were submitted, the Congress would have the benefit of the views of the various Provinces. He could not at this stage foreshadow what the decision would be.

We are prepared to apply the best possible measure of goodwill and statesmanship to secure a non-European policy that is the best in the interests of the country. It is no good having a policy useful for winning elections but getting the country farther and farther into danger."

The time had come for a realistic approach to the whole Colour ques-

tion, to face the facts and not to look away from them as the Minister of Native Affairs was doing,

If the facts were faced the people would wake up to the need of a vigorous White policy for South Africa. There was nothing so urgent and necessary as a policy of selective immigration to safeguard the future of all the people in South Africa. The non-European had nothing to fear from that and South Africa also had nothing to fear from that.

The time had come for all White people in South Africa to join forces and to work out the difficult question of adjustment in the relationship between Whites and non-Whites. A basis for consultation and co-operation would have to be found.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

CONDITION OF NON-EUROPEAN PRISONERS IN S.A. PRISONS

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—Having no experience of prisons in this country, I was reluctant to enter the controversies aroused by Mr. Manilal Gandhi's article in 'Drum.' But in view of the conflicting opinions of various prisoners on the one hand and jail officials and magistrates on the other, perhaps my own experience as a magistrate in India may be slightly relevant.

Our prisons there were inspected by senior officers of the Jails Department, magistrates (British and Indian) and prominent members of the local laity who had the right to pay completely unannounced visits. Even so, it was our experience that it was very difficult indeed to expose malpractices in prisons where they were strongly suspected. Jail staffs everywhere are, no doubt, a fair cross-section of the community; good, bad and indifferent as individuals. But the conditions of prison life inevitably give wide scope to the minority of warders who are bullies; and I would expect this to apply especially in a multi-racial society like our own here.

Mr. Swart has said that, if Mr. Gandhi's allegations are true, there must be a conspiracy of silence among officials and between them and the prisoners. But this is precisely what does occur wherever bullying is practised. Only rarely are senior prison officials involved. The "conspiracy" is directed as much against them, as against visiting magistrates and unofficials. A little thought suggests how difficult it is in practice to

achieve a surprise effective enough to beat the prison "grapevine," which operates quite as fast among the staff of a bad prison as among the prisoners themselves. And, of course, where mistreatment occurs, it is always accompanied by terrorisation of prisoners to make them keep their mouths shut. It is hard ever to convince them—however true it may be—that complaints will not or cannot lead to reprisals. In Mr. Mortinson's position at Germiston, I should feel bound to ask myself whether it was not very remarkable in even the best run prison to have received "not a single complaint" over a period of years—irrespective of whether such complaint might later be found justified or not.

Mr. Swart said "it was strange that all these complaints have come from defiance campaign prisoners." Although this is no longer true, it is not really strange at all. In India several cases of bad jail treatment were discovered by *satyagrahis* (passive resisters), not merely because on occasion the prison staff singled them out for victimisation; but because they were not criminals in the ordinary sense and, being men of high ideals embarked on what they considered a crusade, were not inhibited or terrorised as ordinary criminals usually were.

Certainly it occasionally happened that they exaggerated, either owing to a desire to discredit the administration or due to their sensitivity being

(Continued on page 119)

MY GAOL STORY

(By MANILAL GANDHI)

(Concluded from last week)

THE lot of prisoners serving long term and indeterminate sentences was pitiable. They bitterly complained to me about several things. Some of which I shall note here.

In regard to remission there is a differentiation made between Coloureds, Indians and Europeans. For instance, in the case of first offenders the European prisoners are given one third remission, the Indians and Coloureds one quarter and the Africans less than that. The Europeans are given more privileges than the non-European prisoners. This seems unfair and unjust.

The point I wish to stress is that prisoners who are serving long terms and indeterminate sentences ought to be given certain privileges which would make their lives a little happier. After they have served, say, about a year, surely they can be given at least the privilege of having two visits and writing and receiving two letters per month.

And what harm could there be in allowing them to have at their own expense their toilet things, such as a comb, a hair brush, tooth paste, and their shaving things? Instead they are given today a worn out safety razor blade with which to shave, (fancy shaving with a bare blade.) It may be argued that it is more hygienic to crop the hair short. But all do not like to do so and there is no reason why it should be forced on anyone. In this regard another very inhuman thing is being done which really needs to be stopped. Long term prisoners and those with indeterminate sentences are compelled to keep half of their heads shaved. Why must the prisoners be forced to carry this mark of humiliation? Why should they not be taught the rules of decency both outward and inward.

Prisoners are being searched in a most indecent and degrading manner. They are stripped naked in the open. They are made to jump, widening their legs, to turn and bend down exposing their anus. When I complained about this in Germiston jail, the Superintendent said that was an old complaint which cannot be remedied. Some prisoners carry tobacco in their rectum and no exception can be made between one prisoner and another. I may state here that, notwithstanding all this, quite a good deal of tobacco is still being smuggled in and the most unspeakable evils

are being done to procure a little bit of tobacco. Those who are addicted to it go to the extent of selling their body, mind and soul for it. The wise thing to do would be to give those who smoke a weekly ration of tobacco. It is being done in the case of certain class of Coloured prisoners. Why should the same privilege not be extended to Indians and Africans? They are just as human.

As regards labour today the prisoners are made to do senseless drudgery. Why cannot the long term prisoners be taught some sort of useful trade which would enable them to lead a useful life and earn an honest living when they are released? Instead the prisoners are either given work, just for the sake of work, or used as slave labour, for White farmers and others.

Recently there was a report in the Press that certain reforms were introduced in prisons. Most of these reforms are only meant for European prisoners. The condition of non-European prisoners remain practically unchanged.

In regard to literature even on Saturdays and Sundays the prisoners have no healthy literature or any sort of amusements. Instead, for the convenience of the warders, they are locked up in their cells an hour or two earlier.

I found that it was a distinct disadvantage not to know the Afrikaans language. Both the jails I had been to were fully manned by Afrikaners, with the exception of the African warders, who were mostly Zulus. Many of these Afrikaners hardly knew a word of English and very little Zulu. Some young Afrikaners in their twenties have been introduced as warders who know practically nothing of worldly affairs. Many of the Africans were more intelligent than they were. They did not know why I was in jail. They took it that I was there for some street fighting, theft or some such crime. I was fortunate that they did not know. For if they did, they would have been very angry with me and would have caused me a great deal of trouble. They were callous about their duties. They cracked vulgar and cruel practical jokes with the prisoners and, if a prisoner took a little liberty with them, they lost their temper and did not hesitate to beat them up.

The general impression is that the type of Afrikaner in the jail service is very cruel towards and hater of black men. Inevitably, all Afrikaners become suspect in the eyes of non-Whites. I was, however, immensely happy to find that, even in that vicious atmosphere, there were at least a few who were humane and did not molest the prisoners and always gave them a sympathetic and favourable hearing. On the other hand, there were many who were tyrants and made life in prison a hell.

I strongly feel that if we claim to be living in a civilised age the conditions prevailing in our prisons in this country are a sad reflection on the public who must be held responsible for them. Much is being done to improve these conditions but I am afraid the reformists are working at a snail's pace. In order to remedy this state of affairs the public will have to take a more personal interest. I suggest that there should be independent committees composed of influential men and women. These committees should visit the prisons occasionally unawares and see things for themselves and speak to the prisoners individually or in groups unaccompanied by prison officials. It will be a great revelation to them, and that will be a greater blessing than the priests who go on Sundays and

preach to them the gospel of Christ. I always felt, when they were there, that if only the prisoners were allowed to open out their hearts they would surely have found that the preaching should be directed not to the prisoners but to the prison authorities and warders.

Ruthless And Dictatorial Legislation

(Continued from front page)

secure bulwark against Communism than an emerging and hopeful middle class, pinning its faith on its own efforts and securing its future by the ownership of property. From the point of view of White survival it would seem to be madness to embitter and alienate the very elements of Native society which could provide stability in the dangerous years that lie ahead. But the Minister has chosen to disregard the more economical, practicable and above all the more equitable scheme that has been advanced as an alternative. He intends to impose his will on the inhabitants of the Western townships, and dismiss all objections as the work of "agitators." We fear that the greatest danger to "White survival" lies in the long run in the blind obstinacy of policies which completely fail to take into account the feelings and aspirations of the people whom they most concern. But reason appears to be powerless against the present tide of ruthless and dictatorial legislation.

...and **SUNBEAM**
is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam...it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines...
and shines
and shines

INDIA'S FOREIGN POLICY

By courtesy of 'The Forum' Johannesburg.)

By C. W. M. GELL

II

NEHRU spoke realistically of UNO, admitting its failures and deadlocks, yet recognising that they will not be solved by running away from the organisation nor by tinkering with its constitution. The real trouble is "the world in its present context of conflicting national interests. We have heard a lot about the shape of a table—whether it should be a round table, a square table or an oblong table. But it does not matter what kind of table you use. The real question is of the shape and content of people's minds." And he then addressed a few prescient sentences on the subject of India's national, social (caste) and personal predilection for isolation. "We live in compartments and therefore, perhaps naturally, we think too easily in terms of isolation as a country." On the Commonwealth, Nehru mingled idealism with a realism not inferior to Dr. Malan's: "Some say that we are becoming a satellite of a satellite. Well, that phrase sounds nice but has no particular significance. I am quite convinced that this connection has been of advantage to us. It brings us no burdens but it brings us certain advantages." If it is alleged that India's policy is swayed by Commonwealth influence, the traffic of ideas is not one way. "As a matter of fact each country tries to influence the other. We cannot influence them by force of arms or financial pressure. We try to influence them by argument and by appealing to their mind, so that this business of influencing each other's policy is continuous." It will, indeed, be interesting to hear Nehru and Malan appealing to each other's minds when the subject of Commonwealth membership for, say, the Gold Coast comes up for discussion.

Turning now to specific issues, I will omit Nehru's references to the Union and North Africa as these have already received some (not always fair) comment here. He discussed at some length the question of India being represented at the Korean peace talks—a proposal put forward by Asian and European countries, not India herself, and defeated because it failed to get a two-thirds majority against the solid North and South American vote (excluding Canada). As Nehru said: "Nearly the whole of Europe and Asia wanted one thing and the Americas did not. They have every right not to want it. But the question we have been

considering (Korea) is an Asian question, and is the will of Asia and Europe jointly to be flouted because some people who are really not concerned so intimately feel that way?" No one should imagine that Asian questions can any longer be settled without the goodwill and co-operation of Asia. And, in particular, neutral Asian countries may do much to help create an atmosphere lending itself more readily to agreement between the big powers over Asian problems. On the other hand "there is this question of racialism—domination of one race. We are against it. But, just because others do it, let us not be led into thinking in terms of one continent against another or Asia versus Europe or America."

Nehru is trying to get greater weight given—on grounds of common sense and logic, not emotion or jingoism—to the opinions of the countries most closely concerned with a particular problem. Take the Security Council among whose five permanent members is "the Government of Formosa, mis-called China." All Asian countries, save possibly South Korea, and many European ones wish to recognise the *de facto* Chinese regime. They wished to admit it to UNO before the Korean adventure began. Now most would be prepared to demand that China first make peace with UNO; but they do not care at all for the present trend of American policy which appears inclined to bar the real Chinese Government indefinitely. Again, the other seven members of the Security Council represent Europe, North and South America. "Where does Asia come in?" asks Nehru. Pakistan is about to complete its term of office and will be replaced by the Lebanon. "Lebanon is an excellent country. But it does seem odd that, in this great Security Council deciding the fate of the world, this great continent of Asia should be represented only by Formosa and Lebanon." Leaving aside Formosa which can only represent itself, "it is casting rather a big burden on the Lebanon to represent all this great continent in ferment, in turmoil, with all the kinds of unrest that Asia has today."

Mr. Nehru next deprecated some Indian agitation against China's re-assertion of sovereignty over Tibet. Here he is forcing himself to recognise the logic of facts. He must know that the Tibetans do not love the Chinese,

that they only came under Chinese suzerainty comparatively late in history and have thrown it off whenever China is weak and divided. India and Tibet are bound together by the close bonds of Buddhist culture, by trade and by strategic considerations, now that the Himalaya are no barrier against the bomber. Also Nepal, Sikkim and Bhutan—earlier Tibetan territories south of the Himalaya—may be claimed as Chinese *irredenta*. On the other hand China, unified and strong, was bound to re-assert itself in Tibet for imperial reasons, to keep others out and to control the considerable spiritual power wielded by the Dalai and Panchen Lamas over Mongolia and much of West China. Whatever Chinese intentions may be, India has never yet been able to prevent Chinese domination north of Himalaya, unless China was internally weak. She has neither the right nor the ability to contest control of the Tibetan plateau with her own lines of communication running over 18,000 feet passes, little as she must relish seeing the Tibetans losing their cherished independence.

If the Chinese show any sign of coming south of the mountains or into Burma, then the strategic position will be reversed. But in the meantime these two oldest of Asia's surviving civilisations, India and China, maintain friendly relations. "This does not mean that the Chinese Government likes everything we do or that we like everything the Chinese Government does in its own country. We carry on in our own way trying to learn, if we can, from China or Russia or America, and if they want to learn anything from us; they may or they may not." How far India is from communism may be seen by comparing the very different manner in which India and China are tackling the very similar problems of over-population, under development, rural poverty, a low and falling standard of living. The future of Asia depends on whether the democratic or totalitarian way produce the best results in material progress and human happiness.

Other subjects mentioned by Nehru in these speeches were the "foreign pockets" remaining in India about which his tone was much more restrained than in some earlier statements though no less urgent; Indo-China, where he welcomed certain announcements by the French Government which "read well as far as they go"; and Kashmir which was dealt with in some detail. I am not here going to delve again into the merits of this thorny subject on which, as I think, India and Mr. Nehru have fallen some-

what below the high ideals of foreign policy they normally profess. But much has been said by Indians about the irresponsibility and hysteria of the Pakistani press, especially when the arrest of the Kashmiri Prime Minister in August appeared to presage some sort of pro-Indian *coup d'état*. In fairness to Nehru, however, it should be remarked that he did also face the fact—never easy for politicians depending on a popular vote—of irresponsibility on his own side. "We must allow ourselves to be swept away by what is appearing in the newspapers on either side. All is not well on our side of the border. Communal organisations (i.e. Hindu militants) have the perfectly remarkable habit of always doing the wrong thing. It is extraordinary that they never do the right thing even by accident. The Kashmir crisis is due to many factors, but it is greatly exacerbated by the activities of the Jammu Praja Parishad and Jan Sangh (Hindu extremists), which had produced a powerful reaction all over the Vale of Kashmir,"—and of course provided fuel for Pakistani imagination. These sort of people are quite a great danger to peace as any bigoted *mullah* calling Pakistanis to a *jihād*.

This, then, is the brief picture of a sturdily independent and far from timorous nation, trying to keep an even keel amid the storms of world affairs, not notably more unselfish than others but rather more tolerant and with fewer axes to grind than many. The evidence—with South Africa a dissentient voice, though our charge of Indian imperialism in Africa does not bear examination—supports Nehru's claim that "the vast number of countries, whether they are friendly to us or less friendly, all realise the honesty and integrity of India's policy," even where they disagree. It is a policy calmly and dispassionately pursued in the belief that "the peaceful way of approach, though it may appear rather humdrum, brings results more speedily and, what is more, does not leave any trail of bitterness which is let among nations even after they have won a victory." Our world today needs the sane approach, even where we may sometimes question its precise content,—the approach of one who thinks more with his head than with his heart or his hates. That is what India under Nehru is trying to do.

Distin's Winter Priors list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Distin's Seeds (Pty.) Ltd., Box 2060, Johannesburg.

**ATTRACTIVE
SAREE MATERIALS**

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees 14-10-0 each
Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Banars and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock.

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN,

FOR
RUBBER STAMPS

AND
PRINTING

CONTACT

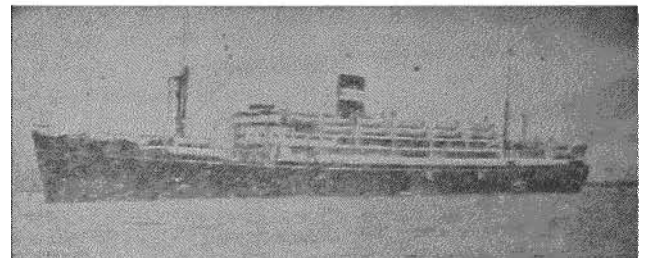
**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 31005
P.O. BOX 2702

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICK PRINT"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving February 28. Sailing March 4.
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without	food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

PRISON CONDITIONS IN SOUTH AFRICA

MR. MANILAL GANDHI REPLIES TO CRITICS

The following is a copy of a letter by Mr. Manilal Gandhi published in the 'Natal Mercury' dated February 11:—

MY article in 'Drum' on the treatment of non-European prisoners in the Germiston and Pretoria gaols has been adversely criticised by the Director of Prisons, Mr. V. R. Verster, who is reported to have stated that my allegations of unclean food and dirty dishes were "devoid of any truth whatsoever"; that the treatment of prisoners in South African gaols was under the strictest control and that any warder who lifted a hand to any prisoner would be severely dealt with; that such behaviour would not be tolerated; that my allegations that my blankets in the Pretoria gaol were lice-ridden were "absolutely unfounded." Regarding alleged smuggling of tobacco to prisoners, Mr. Verster is reported to have stated that prisoners earned privileges for good behaviour. The regular issue of tobacco was one of them.

I am not at all happy to have to contradict statements made by a person holding a responsible position such as Mr. Verster does. Yet I must humbly state that I am not prepared to withdraw a single word of what I have said.

I am not at all ashamed to admit that I am an old gaol bird and have had experience of several gaols in South Africa. In so far as non-Europeans are concerned, I have found that things are just about the same as they were forty years ago. In some respects, such as the administration of corporal punishment, they seem to have grown worse.

But I shall restrict my remarks to the Germiston and Pretoria gaols, where I have had fresh personal experience, which is more than Mr. Verster has had, since he must rely mostly on the information given him by his subordinate officials.

Helpless

The statement I made was out of pity for the ordinary criminal prisoner who is an utterly helpless victim of circumstances beyond his control. The passive resisters at least had a clear conscience about their innocence, and could therefore challenge the authorities; though even they had to fear, for they had no one to protect them from inside the gaol.

In a way it was a blessing to get away with a beating, for the gaol authorities had a knack

of victimising the prisoners in many other ways. Crimes could be concocted against them and punishment of solitary confinement and spare diet imposed.

True On Paper

Mr. Verster's statement that the treatment of prisoners in the South African gaols is under the strictest control and that any warder who lifted a hand to any prisoner would be severely dealt with is true, I am afraid, only in so far as the written word goes, but not in practice.

In practice there was not a day while I was in prison when I did not see warders both Europeans and Africans, beating up the African prisoners.

I did not concoct a story when I said I saw three prisoners with their heads bleeding within one minute by the beating they got from an African warder in Germiston. And nothing was done to the warder simply because that was a common thing.

That prisoners were being driven like beasts both in Germiston and Pretoria is not a fabrication but absolute truth, and I dare say it before God and man.

First-hand

My attention was drawn to a statement in the Press by the Rev. H. P. Junod, National Organiser of the Penal Reform League, to the contrary. I have great respect for Rev. Junod and I deeply regret to have to cross swords with him. But I must say that I had actually lived in the Germiston gaol for 15 days and 22 days in the Pretoria gaol.

It would, therefore, not be unfair on my part to claim to have more personal knowledge of the conditions prevailing in those gaols than has the Rev. Junod, who only occasionally visited them for an hour or two. I am prepared to believe that the prison staffs are overtaxed, but that is no justification for penalising the prisoners. Some other remedy must be found to relieve them.

I do very strongly feel that it is a crime against humanity to belittle genuine complaints made against the state of affairs existing in South African gaols.

Smuggling

Notwithstanding the indecent and humiliating manner in which the prisoners were being searched twice a day, tobacco was still being smuggled, and my sense of decency prevents me from describing the manner in which it was being trafficked.

Mr. Verster's statement about tobacco being issued to prisoners is partly true. It was being issued to certain prisoners who knew some trade and were employed in that particular trade. They are a special class of prisoners.

This I saw in Pretoria where, as I had mentioned in my article, conditions were slightly better than in Germiston. But I also saw that the favoured ones were only the Coloured prisoners, not the Indian and the African.

Not Hearsay

There are worse things I had heard about how the African Passive Resisters were persecuted to break their spirit. But I have carefully refrained from referring in my article to hearsay evidence. I have referred to things that I have actually seen and experienced myself.

The Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, is reported to have stated that he did not believe the allegations of ill-treatment of non-European prisoners. If they were correct, he said, there must be a conspiracy of silence between officials and prisoners because we rarely get a complaint about ill-treatment in prisons. It is very strange that all these complaints have come from defiance campaign prisoners, he said.

Solution

There is nothing strange about it. The defiance campaign prisoners are out to reform the unjust and inhuman laws of this country, and it is part of their business to bring to light instances of misgovernment. The criminal prisoners, on the other hand, being conscious of their guilt, take the treatment meted out to them as a matter of course.

Finally, I still humbly maintain that the one and only way to bring about reforms in pri-

sons is for an independent committee of influential men and women to visit prisons unawares and interview the prisoners unaccompanied by any prison officials

FOR SALE

Makan Shoe Store

The old establishment situated in the heart of Vrededorp (Johannesburg) with modern fittings and fixtures and a 90 per cent European clientele. Heirless leaving for India. Premises consists of two shops operated as one and two flats. Present stocks approximately £7000 all clean stocks branded lines. For further particulars please phone or call at the following addresses: Executors testamentary of the Estate of the late Day, Makan.

(a) Mr. M. Jajbhay 21(b) Delarey Street, Vrededorp. Phone 351757.

(b) Mrs. Amba Nagar 63B Delarey Street, Vrededorp. Phone 352300.

(c) Mr. R. C. Patel, Phone 333716.

Bookkeeping is necessary to commercial success. 44 years of successful educational services by The School of Accountancy guarantee to build careers by home-study methods.

Write for free book "The Direct Way to Success" which gives details of courses.

The School of Accountancy, P O Box 4592 (Z), Johannesburg.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

You will find this world-famous Antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

552

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA

International

85 Dalmeida House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1055.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 2.

IN contrast with last year, India celebrated its Republic Day on January 26 with pomp and pageantry. Every town and village was decorated artistically. Myriads of lights were lighted on that auspicious day, outshining the lights that adorn on Diwali, the festival of lights. People were in a gay mood. They turned out in thousands in highly decorated cities like Bombay, Delhi and Calcutta. Folk dances and other cultural programmes were arranged throughout India.

The sixth death anniversary of Mahatma Gandhi was observed throughout India with congregational prayers, mass spinning and other constructive activity dear to the Father of the Nation. Rajghat, where Mahatma Gandhi was cremated, has become a centre of pilgrimage for Indians as well as foreigners. On January 30, the death anniversary of Mahatma Gandhi, and endless stream of people poured towards Rajghat from early morning to pay their homage to the memory of the Father of the Nation.

Wreaths were placed on the Samadhi by President Dr. Rajendra Prasad, Prime Minister Nehru, Vice-President Dr. Radhakrishnan, Home Minister Dr. K. N. Katju and other Central Ministers and many others.

The Samadhi was tastefully decorated with saffron, green and white flowers—the colours of the Indian national flag.

Thousands of people attended the prayer at Rajghat. After prayer the President and the Prime Minister participated in a one hour mass spinning.

Earlier the President, the Prime Minister and other Ministers of the Union Government and Ministers of the Delhi State visited Birla House where Gandhi was assassinated six years ago, and participated in the prayers. A troupe of musicians headed by Sant Tukadoji Maharaj, sang Mangulacharan and there was congregational recital of Ramdhan.

Addressing a public meeting called to commemorate the death anniversary of Mahatma Gandhi, Mr. Nehru said that if Mahatma Gandhi had been alive now, he would have advised India against leaning towards any military bloc in the world. "I am of the firm opinion that Gandhi would have supported the stand we have taken in

regard to Pakistan getting military aid. Gandhi would never have said that we should lean towards any military bloc or fight against Pakistan.

"The whole history showed that it was to the mutual benefit of India and Pakistan to live in friendship and harmony with each other and solve their problems amicably. What example can we place before the world if we do the same thing against which we are objecting in the case of another country? If we begin to do the same thing we will fall and our freedom will disappear."

"Today is Mahatma Gandhi's day of martyrdom. If we merely express sorrow, then it will have no meaning. We have to look to Mahatma Gandhi's entire life, understand his principles and teachings and learn from his vast achievements of rousing the people and making India free. As Gandhi himself said, political freedom is not enough and we have to achieve economic freedom also. The work started by Gandhi has not yet finished. We have big problems to face in 1954. All this will prove a stiff test. We have to prepare ourselves carefully to meet it and work hard."

All eyes are now turned to the coming election of Travancor-Cochin State Assembly. Top leaders of all the political parties have reached that State for election campaign. All political leaders are agreed that the coming election is very important for the whole of India. For the first time a combined challenge has been thrown at the Indian National Congress, Praja-Socialists, Communists and other leftist parties, all having different ideologies, have joined hands with the sole purpose of defeating the Congress. The Congress is courageously facing the challenge.

No party is either complacent or over-confident. The rival campaigning is a clear indication of the serious way in which the election is being fought. The issue elaborated before the people is whether they want the Congress rule or not. The opposition parties ask the people nothing more than a vote against the Congress.

The campaigning on both the sides has been taken over by all India leaders, Mr. Nehru, Mr. Rajgopalachari, and Mr. Morarji Desai have been there

holding hundreds of election meetings. Acharya Kripalani and Ashok Mehta of Praja-Socialist Party, Mr. Gopalan and Mrs. Aruna Asaf Ali of the Communist Party are also there. The local organisations and candidates don't seem to be in the picture. The local affairs, it seems, are being forgotten on the election platform. International affairs, national solidarity and national political shape are being presented as the issues before the electorate. Malayalees are known to be a highly individualistic people. The slogans dinned into their ears by both sides may hold no appeal to them.

The Congress is contesting almost all the seats. The opposition parties have divided the burden of fighting the Congress constituency-wise. Seats are evenly divided between the Socialists, Communists and other Leftist Parties. Even if the Congress is defeated at polls, the Opposition parties may not be able to form a Government as the Socialists are not willing to join a coalition Government with the Communists. This situation gives a good point to Congress for propagand. The Congress says "if you want to have a stable Government, vote Congress." If the opposition parties win a majority and fail to form a Government, the alternative will be the declaration of President's rule in that State.

From the point of view of areas of influence, it could be said that the entire State is divided into more or less two clear-cut territories. The two districts of North, namely Trichur and Kottayam, are predominantly pro-Congress while the Southern districts of Travancor and Quilon are leaning more towards the Left. The Congress as well as the Opposition will have to get the maximum number of seats from the two broad areas of influence.

Congress leaders got better reception in the northern districts while the leftists got more applause and crowds at election meetings in southern districts. Catholics are supporting the Congress and that may ultimately turn the scale in favour of Congress.

In the last elections the Communists won more votes with a handful of foul smelling rice than with all the speeches. At election meetings they used to hold up this-ration rice to the people and exclaim "this is Congress rule!"

This time the Government has taken precaution against possible exploitation of the sentiments of the rice-eating people of this area. The improved food

situation has helped the Government in announcing a fifty per cent. increase in weekly rice ration. They are also seeing to it that the quality of rice is not such as would give any arms to the Communists for propaganda.

Mr. Nehru has said that as far as he could judge, "the Congress will have a thumping majority in the elections."

Original Correspondence

(Continued from page 114)

too vulnerable to the roughness of prison life, thus leading strength to their imagination or credulity. But these were the exceptions; and they did not often retain the objectivity which apparently enabled Mr. Gandhi to distinguish between the rigorous and sometimes insanitary conditions at Pretoria Jail and the deliberate brutalities he describes at Germiston. —Yours etc., O. W. M. GELL, Indian Civil Service (retd.)

An Open Letter To The Editor

SIR,—Owing to old age and infirmities that go with it, I determined several months since that my days of writing to the Press, secular or otherwise, were now past. But having read your Gaol Story as published in 'Indian Opinion' and the 'Natal Mercury' I can do no other than make an exception in this instance and write one more letter. So without any more beating about the bush, I want to say briefly how grateful I, with thousands more, am, that you gave such a vivid, yet unvarnished account, of your experiences. Had I not known you to be of undoubted integrity as shown by your personal sacrifices throughout your career, I might have been tempted to think as some of those in the highest political seats do, that your story must be taken with a grain of salt. In publishing your story you have done God service not only to all non-Europeans who have found themselves often confined in gaol, but to those who may yet find themselves there. For though the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, may say that he "was not prepared to believe the recent allegations of ill-treatment in non-European gaols," he must as head of that department take steps to see how much truth there is in the stories.

I believe that these articles of yours, taken together with others that have recently appeared in the Press, will do untold good in improving the gaol conditions, which as revealed are too horrifying for contemplation. Meanwhile South Africa has given overseas newspapers something fresh to say about us.—With every good wish, yours sincerely, WILLIAM WASHINGTON.

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

Albellu	6	Records	46/6
Aan	5	"	38/9
Awara	5	"	38/9
Do-Bhai	5	"	38/9
Deedar	5	"	38/9
Afana	5	"	38/9
Jaal	5	"	38/9
Hamlog	4	"	31/-
Baazi	4	"	31/-

Proking 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9d each.

Albellu, Aan, Awara, Baazi, Hamlog, Poonam, Saam,
Afana, Deedar, Jaal, Papee, Baiju-Bawro, Anarkali Babul,
Foot Path, Rang Rung Babul Malhaar, and Many others.

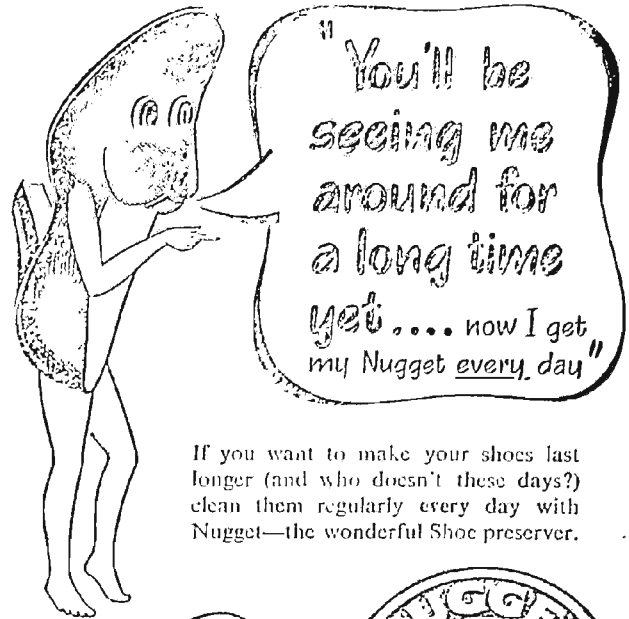

Obtainable at :

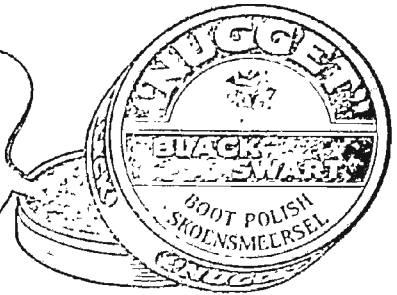
BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

If you want to make your shoes last longer (and who doesn't these days?) clean them regularly every day with Nugget—the wonderful Shoe preserver.

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

AA260

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1:

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

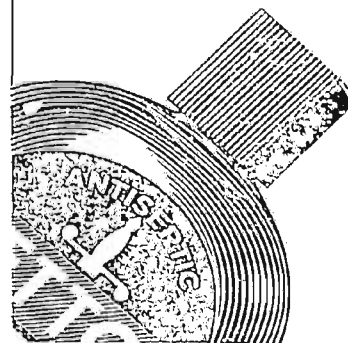
Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Kill
the germs
of septic
infection
with

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

SAFE

CLEAN

PLEASANT SMELL

DOESN'T PAIN

DOESN'T STAIN

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1097, CAPE TOWN.
47 6091-3

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
 } Residence 33-5961

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

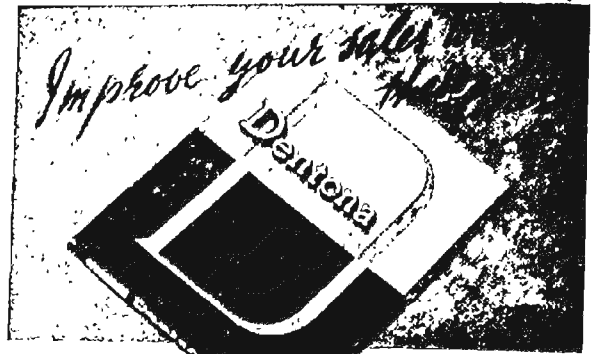
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
gabs,
tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOVERSHEE *Red.*
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO
JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
SALISBURY P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Phone 4010 Trust Mansions NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

ગદાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે રજી ૧૯૦૩માં રચાયું.

પુસ્તક પર'ચુ—અંક ૯
તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.
બુક નંબર પેની ૬.
દર ચુકવારે બહાર પડે છે.

*

માનવ જગૃતી

(વિનોબાના એક પ્રવચનમાંથી)

જ્યાં સુધી માનવ જગૃત થયો નહોતો ત્યાં સુધી પોતપોતાનું નરીળ માનીને ચુપ રહેતો હતો. પણ જ્યારથી સમગ્ર દુનીયામાં માનવ જગૃત થયો છે ત્યારથી કેટલાકની પાસે વધારે દોલત રહે અને કેટલાકને ખાવાનાં પણ સાંસા પડે—એવી જે વિષમતા છે, એ જાતના જે દરજ્જા બન્યા છે, તે સહેવાને માટે માણસ તઈયાર નથી. અને તેથી કરીને આજે જે આ જે થ ચાલી રહી છે. એ સવાલો ઉકેલવાની શાન્તિની કોઈ રીત મળે ત્યાં સુધી હીંસાની બોલબાલા રહેશે અને સમાજમાં શાન્તિ નહિ રહે. એટલે,આપણે આર્થિક આગાહીનો સવાલ ઉકેલી શકીએ એ વસ્તુ સિદ્ધ કરવાની ઘણી જરૂર છે. આપણે જો એ સિદ્ધ કરી શકીએ તો....દુનીયા ઉગરી જાય. પણ આપણે જો એ ઉકેલી ન શકયા, શાંતિથી સમાજમાં શાન્તિ લાવી ન શકયા તો....દુનીયામાં ઝઘડા ટળશે નહિ, ચાલુ રહેશે, અને હવે પછી જે લડાઈ થશે તે નાના પાયાપર નહિ હોય. હમણા કોરીયાની લડાઈ થઈ ગઈ. તેમાં લાખો લોકોની કતલ થઈ. મરાયા તેના કરતાં વધુ સંખ્યામાં લોકો ઘાયલ થયા. પણ એ યુદ્ધની મહા યુદ્ધ તરીકે ગણતરી થતી નથી. અને મહા યુદ્ધ થયું તો માનવજાતીનો સંહાર થાય એમ બને. હવે પછી નાની લડાઈઓ નથી થવાની, મોટાં મોટાં શસ્ત્રોની શોધ થઈ છે. એ લડાઈ ટાળવી હોય તો આપણા સવાલો, ખાસ કરીને આર્થિક વિષમતા મિટાવવાની વાત, શાંતિથી સિદ્ધ થઈ શકે છે, આર્થિક સવાલ ઉકેલવાની તાકાત શાંતિમાં છે—એ આપણે દેખાડી આપવું પડશે. એ જો ન દેખાડી શકીએ તો.....મહા યુદ્ધ અટલ થઈ શકે છે. એથી આપણે આર્થિક સવાલ શાંતિથી ઉકેલી દેખાડીએ એ માનવતાની દ્રષ્ટિથી જરૂરી છે. નહિ તો માનવતા મરી. પરવારશે અને માણસ જનવર કરતાં જે નીચે ઉતરી શકે છે.

સહાચાર

સહાચારના ત્રણ પ્રકાર છે. તન મન ને ધન.

તનનો સહાચાર એ છે કે શરીરે તંદુરસ્ત રહેવું ને દિલ ચોર્થા વિના શરીર શક્તિનો ખીળને માટે ઉપયોગ કરવો.

મનનો સહાચાર એ છે કે મનને સ્વચ્છ રાખવું, સારા વિચારો કરવા. કોઈના તરફ વેર એર ઇર્ષ્યા મનમાં પણ ન કરવી.

ધનનો સહાચાર એ છે કે નીતિથી ધન કમાવું, નીતિથી સંધરવું, નીતિથી ખરચવું.

*

*

*

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.

યુનાઈટેડ પાર્ટીની બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની નીતી

યુનીયન પાર્ટીમેન્ટના વિરોધ પક્ષના નેતા ગી. બે. જી. એન. સ્ક્રાઉસે યુનાઈટેડ પાર્ટીની બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની અને ખાસ કરીને આફ્રીકનો, પ્રત્યેની નીતી કરીથી ધારાસભામાં બહાર કરી છે. આખાં યુનીયનના યુનાઈટેડ પાર્ટીના પક્ષના અખંડાં એ તેને “હીમતભરી નીતી” તરીકે વધતી લીધી છે. કેટલેક દરબજે એ બહારને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને પણ હથાવી દીધી છે. બીન-ગોરાઓના પ્રતિનિધિ તરીકે અને આફ્રીકન પ્રગળા હિત ચીંતક તરીકે અમારે કબુલ કરવું પડશે કે અમે એ નીતીમાં કશું ખાસ બંધન નોંધ શક્યા નથી, સિવાય કે શી સ્ક્રાઉસે કરેલી એક વાતમાં, કે “બવિષ્યમાં પાર્ટી પોતાના વિચારો ફેરવવા અને બદલાવી હકીકતો અને સંજોગો સાથે પોતાની નીતીને કસી નેવા પુશી થશે.” તેમનાં આખાં નિવેદનનું એજ એક આશાબંધક સંસ્પ છે.

એ હકીકત સ્વિકારવીજ પડશે કે આફ્રીકનો હવે એ દશામાં નથી રહ્યા કે તેઓને જંગલી યુગકા તરીકે ગણી કાઢી શકાય. ત્રણસો વર્ષમાં તેઓ સારી પેઠે આગળ વધેલા છે અને હંદના દાયકાઓમાં તેઓ આશ્ચર્ય બંધક પ્રાપ્તિ કરી રહ્યા છે. અને આજે બંને બની બેઠેલા “રાજ્યકર્તાઓ” કે “ટુટીઓ” કે “ગાર્ડીઅનો” — જે કંઈ પણ નામે તેઓ એજબાવા ચાહતા હોય—માં જે બંધની લાગણી પ્રવર્તી રહી છે તેનું કારણ ખરી રીતે એજ નથી થું? તેઓને એ શી રીતે ઠસાવી શકાય કે એ બંધ તેઓના દોષિત મનનું માત્ર પ્રતિબીંબજ છે. તેઓનું મન બે શુદ્ધ હોય અને અંતઃકરણ સાદુ હોય તો તેઓને કોઈ જાતનો ભય હોવાજ નહિ. બધાકે તેને બદલે તેના ધર્મરતો પાડ માને કે આ દેશને તેણે એવું વિરાગ માનવ બળ આપેલું છે કે જેનો સદુપયોગ કરતાં આવડે તો તે વિજાને શીધાં ઝેરીમાં ઝેરી બળને પણ હતાશ કરી શકે. દક્ષિણ આફ્રીકને ગોરી પ્રગળે માટે બચાવવાને એકજ માર્ગ છે અને તે એ કે “ગોરાવાદ” જે સઘળા “વાદો”માં સૌથી ખરાબમાં ખરાબ “વાદ” છે તેનો નાશ કરવો.

લાગતા વળગતાઓને દુઃખ લગાડવા વિના બે અમે કહેવાની રૂબ લઈ શકતા હોઈએ તો, એ વખત

હવે વીતી ગયો છે કે બ્યારે ૧૯૪૬ ની સાકમાં થયેલી ગોઠવણોને વળગી રહેવાની વાતો કરી શકાય. (૧૯૪૬માં જનરલ હર્ટઝોગની સરકારે આફ્રીકનો મા સમાન મતાધિકારના હોમો જીનવી લઈ શરતી ઠોમી મતાધિકાર આપ્યો હતો જેથી ત્રણ ગોરા સભ્યો પાર્ટીમેન્ટમાં તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવી શકે.) એ ગોઠવણો આફ્રીકનોપર હાલમાં આવી હતી. આજે આફ્રીકનો કે બીન-ગોરાઓ પોતાની ઉપર કચ્છાત હાલમાં આવેલી વસ્તુઓ ચુપ રહી રિવકારી લેવા તથ્યાર નથી. નેટીવ રેસીડેન્સીય કાઉન્સીલ પણ હવે કવખતની ચર્ચ ગઇ. આફ્રીકનોનો અજાજ દશીતનારી એકમાત્ર સંસ્થા આજે આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ છે અને તેઓની સાથે વાટાઘાટ કરવાને એ સિવાય બીજી એકે ખરી સંસ્થા છે જ નહિ.

આફ્રીકનોને જે તક આપવામાં આવે તો જવાબદારીના રચાને લેવાની તેઓનામાં શક્તિ નથી એ માન્યતા ખીલકુલ જુલમરેલી છે. સાધારણ ખુદિ વાળા માણસે પણ એટલું તો કબુલ કરવુંજ પડશે કે આજે જે રીતે દેશને વ્યવહાર ચાલી રહ્યો છે એ જવાબદારીના બાનનો બદ્ધ સારો નમુનો નહિ ગણાય. આફ્રીકનો માંથી આજે પણ એવા લોકો મળી આવશે કે જેઓ ખુદિમાં તેમજ અન્ય સઘળી બાબતોમાં ઉચ્ચમાં ઉચ્ચ ગણુતા ગોરાબાના સતોવરીયા થઈ શકે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેઓના કરતાં ચઢી જઈ શકે. હાલના રાજ્ય કર્તાઓને જે કંઈ પણ ખુચી રહ્યું હોય તો તે આફ્રીકનોની ખીનકામેલીયત નાંહ પરંતુ તેઓની કામેલીયત ખુચી રહી છે કે જે તેઓના માર્ગ માં અનેક અડચણો નાખવામાં આવી રહેલી હોવા છતાં પણ કુદકે તે જુસકે વધી રહી છે.

આ સત્તાલનો ઉઠેલ, કેટલાક સુચરી રહ્યા છે તેમ, ગોરી અને બીન-ગોરી વસતી વચ્ચેનું અંતર ઓછું કરવાને ગોરા વસાહતીઓ વડે આ દેશને બરી સુકવામાં નથી રહ્યો. તેનાથી કેવળ અસંતોષ, અશાંતી અને વિરોધ પેદા થશે. ખરો હકેલ એકજ વસ્તુ આં રહેલો છે અને તે એ કે કાયદામાં થી વળુએં સદંતર નાણુદ કરવો અને જાતી, જાતી કે વળુના કોઈ પણ જાત ના બેંદ વિના આ દેશમાં વસી રહેવા

સઘળા લોકોને માટે સમાન સગવડો પુરી પાડવી અને તેઓના વિકાસને માટે સમાન તોફ આપવી. તેમ કરવા માં આવે તો બેવામાં આવશે કે બીન-ગોરાની સાથે કામ લેવું સૌથી સહેલું છે અને તેઓના જેવા વધાર મીત્રો બીનજ કોઈ નથી.

અહિ અમારે કેટલીક યુરોપીયનોને અચ્ચિકર વાતો કહેવી પડેલી છે તેનું અમને દુઃખ થાય છે. ખાસ કરી એટલા માટે કે ઘણા યુરોપીયનો તેમજ આફ્રીકનોની આપણે મેત્રી અને દિલસોછ ધરાવવાને બાગ્યશાળી બન્યા છીએ. એ યુરીને અમે યુવાની દેરા ઇચ્છતા નથી. અમારે એટલું સ્પષ્ટ કહી દેવું જોઈએ કે અમારી ટીકા કોઈ પણ વ્યક્તિની સામે નથી પરંતુ હાલના તંત્રની સામે છે. થોડાક ગેર રસ્તે દોરવાયેલા લોકોના કારણે આખી ગોરી પ્રગળે વખોડી કાઢવી એ તદ્દન જુલમરેલુંજ ગણાય. તેમ થોડાક ગેર રસ્તે દોરવાયેલા બીન-ગોરાઓના કારણે આખી બીન-ગોરી પ્રગળે વખોડી કાઢવી એ પણ ગેરકાંપણુ બરેલું ગણાય.

આપણી હાલતોને છેવટનો આધાર તો જે કે તેના સત્વ ઉપરજ રહેલો છે, છતાં સઘળા સુવિચારી લોકોની મેત્રી અને દિલસોછ મેળવવાથી આ-

પણું કાર્ય બેશક ઘણુંજ વધારે સહેલું થઈ પડે અને એ આપણે આપણા આદર્શ વર્તન અને આત્મબોગની બાવનાથી મેળવી શકીએ.

આપણે એ પણ સ્પષ્ટ કરી દેવું જોઈએ કે આપણી સ્વાતંત્ર્યની હાલત નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતાઓ વાત કરી રહ્યા છે તે જાતની નથી. તેઓ આ આપણે આ દેશને કાળાને દેશ કરવાની અભિલાષા ધરાવતા નથી. આપણે આ દેશને એવો બનાવવા ઇચ્છીએ છીએ કે જેમાં તેમાં વસી રહેલા સઘળા લોકો સુખ શાંતિથી રહી શકે અને ઈશ્વરના ડાહ્યા સંતાનોની જેમ એક બીન સાથે હળીમળીને રહી શકે.

તેમ કરવાને આપણે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતાઓની જેમ તલ્લજાર ઉઠાવવાની વાત નહિ કરીએ. તેઓ ની ત્યાં છીપાય ત્યાં સુધી આપણું લોહી આપણે તેઓની સમક્ષ ધરીશું.

એજ હાલત ચલાવવાનો અહીંસાનો અને ખરો સુધરેલો માર્ગ છે. એ માર્ગમાંથી ગમે તેવા કઠણ સંજોગોમાં પણ ચલાવમાત નહિ થવાની ઈશ્વર આપણને સન્મતિ અને શક્તિ આપે અને આપણા વિરોધીઓને સહ્યુદ્ધિ આપે.

નોંધ અને સમાચાર

રેબાઇ સ્વીફ્ટે કનેડી આગાહી યહુદીઓના બળુહીતા ધર્મચરૂ રેબાઇ સ્વીફ્ટે લેડીસ્મીયમાં રૉટરી ક્લબમાં ગયા સોમવારે બાપચુ કરતાં કહ્યું હતું કે, જુદા જુદા દેશોની પ્રગળોએ દેશો છતીને, બખરો કેળતીને, કીમતી ધાતુઓ શોધીને વિમાની ટોચ ઉભાં કરીને સુખશાંતીને માંગે શોધવાના પ્રયત્નો કર્યાં પરંતુ ઇચ્છિત સુખ પ્રાપ્ત થઈ શક્યું નહિ. બાઇબલ એ એક માત્રજ આધાર રહ્યો છે. ૧૯૩૩માં ઇંગ્લાંડ આખી દુનીયામાં સૌથી મોટા માં મોટો માંત્રનાર દેશ હતો. બે યુદ્ધો બાદ આજે તે મોટોમાં મોટો દેવાદાર દેશ છે.

રેબાઇ સ્વીફ્ટે કહ્યું કે હવે પછીનું યુદ્ધ થશે તેમાં માણસો પોતાના પુસ્તકાત્રમાં બેઠાં આપો દયાવી પૃથ્વી પર જહાનનમ લેવારી શકશે. તેમણે કહ્યું કે રૉટરી સંસ્થા દુનીયાનો રોગ ટાળવાને ઇચ્છું કરી શકે છે. બધુત્વ અને સેવા એ તેનો આદર્શ છે તેને તે દુનીયાબરમાં ફેલાવી શકે છે.

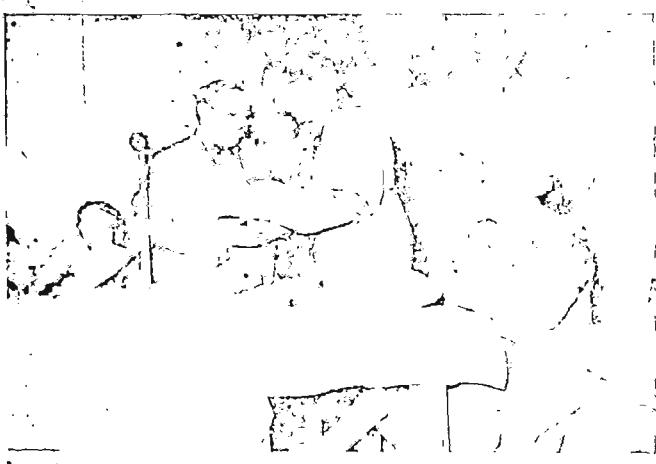
લાહોર કોન્ફરન્સમાં દટ્ટીણુ આફ્રીકાનું પ્રતીનીધી મંડળ ભાગ લેશે માર્ચ ૧૧નીયા ૨૮ની તારીખ

સુની લાહોર (પાકીસ્તાન)માં થનારી બીન-સત્તાત્રાર કોમનવેલ્થ રીવેશન્સ કોન્ફરન્સ વખતે દક્ષિણ આફ્રીકાનું પ્રતીનીધી મંડળ જશે. મી. એ. એ. રોપર્ટ્સ આ પ્રતીનીધી મંડળના નેતા હશે. મી. રોપર્ટ્સ કેનેડામાં યુનીયન ના હાઇ કમીશનર હતા. આ કોન્ફરન્સ કોમનવેલ્થની જુદી જુદી આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ તરફથી રચના માં આવી છે. આથી બાગ લેનારા દેશોને અમત્યના સત્તાલોપર બીન સત્તા વાર ચરચા કરવાની તક મળશે. દટ્ટીણુ આફ્રીકાના ૬ સભ્યોના પ્રતીનીધી મંડળમાં ડો. જી. બી. એ. ગાર્ડીનર (પ્રેસીડન્ટ એફ ધ બરો એફ રેશીયલ એફસી) મી. મોરીસ વેબ (આમળના ઇનસ્ટીટ્યુટ એફ રેસ રીવેશન્સના પ્રેસીડન્ટ) અને મેજર લુઇ કેકેટ (જનરલ સેક્રેટરી એફ ધ સાઉથ એફ્રીકન ઇનસ્ટીટ્યુટ એફ ઇન્ટરનેશનલ એફસી)નો સમાવેશ થાય છે. મી. લુઇ કેકેટ પ્રતીનીધી મંડળના સેક્રેટરી તરીકે કામ કરશે.

પોર્ટ એલીઝાબેથના હોદીઓએ ટી. બી. ક્લીનીક માટે આપેલી પા. ૮૦૦ની રકમ

૭ મહિના સુધી ઘેરઘેર નબ ઢાળી ઉધરાની પોર્ટ એલીઝાબેથના ડોહીઓ એ મેથસ્ટોપ ટી. બી. સેટલમેન્ટને ક્લીનીક યાંધવાને પા. ૮૦૦ની રકમ આપેલી છે. હુંક સુદતપર મુશ્કેલીએ ન્યુકેશનલ ઇન્સ્ટીટ્યુટમાં ગેળાવડો કરી તેને માટે નીમાએલી ખાસ કમીટીના પ્રમુખ ડી. ટી. એફ. ફુલ્કને

યાંધવામાં આવ્યાં છે અને પટ દરદી ઓ અને તેમના કુટુંબો ત્યાં રહે છે. ટી. બી.ને માટે ૩-૪ હેલ્થ કરવાનો ન્યારે પ્રથમ કાર્ય થયો અને પાંચ માણસની કમીટી નીમાઇ ત્યારે પા. ૩૫૦ની રકમ એક કોટેજને માટે કરવા ધારવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ શહેરની એ દવારની ડોહીઓની વસતીમાં

પોર્ટ એલીઝાબેથ ટયુબરક્યુલોસિસ એકશન કમીટીના ચેરમેન મીરોસિસ એ. જે. એલ. પીયરસનને પા. ૮૦૦ ની એક અર્પણ કરી હતી. તેનો ઉપયોગ ક્ષયના રોગીઓની સારવાર માટે સેટલમેન્ટમાં એક ક્લીનીક યાંધવામાં કરવામાં આવશે. અત્યાર સુધીમાં સેટલમેન્ટમાં ૧૫ કોટેજસ

થી ડોહી ભાઇઓના ઉત્સાહથી ગમણી કરતાં વધારે રકમ ઉભી થઇ ગઇ. આ ઉપરાંત પોર્ટ એલીઝાબેથના હોદી ભાઇઓએ ગત સત્યાગ્રહની હડતમાં પણ આર્થિક તેમજ નૈતિક ધણીજ સુંદર સદાનુભૂતી આપી હતી. અને ત્યાંના સામાજિક કાર્યોમાં પણ ધણીજ ઉત્સાહ દાખવી રહ્યા છે.

આચાર્ય વિનોબાજી સાથે એક અમેરીકનને વાર્તાલાપ

(ગયાના આગલા અંકથી ચાલુ)

લગ્ન અને અશ્વત્થયાર્ય ત્રીજા સવાલના અનુસંધાનમાં : લગ્નજીવનમાં વિધવાઓએ વ્યભિચાર સમાન છે એ હું સમજી શકતો નથી. જેમના પ્રત્યે ઉડો પ્રેમ હોય એ સ્ત્રી સાથેના સંબોગ સુંદર અને પવિત્ર આનંદ છે. એ પાશવી વાસના છે એ નિર્વાવાદ છે; પરંતુ ઠોષ પણ વસ્તુ સારી કે ખરાબ નથી પણ વિચાર તેને એવી યનાવે છે એમ કહેવું યારાખર નથી? સ્ત્રીઓ સાથેના સંસર્ગ વિધેવું વલણ એક મનોભાવ છે એમ મને લાગે છે. આ મારો સ્વતંત્ર વિચાર છે : આપણને જે આપવામાં આવેલું છે તે પૈકી એવું કશું નથી—એમાં વિધવા વાસનાનો પણ સમાવેશ થાય છે—જેનો આપણે પુરેપુરો ઉપભોગ ન કરવો જોઈએ. હા, સમાજના નિયમો

ની દૃષ્ટમાં રહીને એ કરવું જોઈએ. જે અજગો રહે છે તે વધારે સારી રીતે નિર્ભય કરી શકે છે એ વસ્તુની હું જોઈ કદર કરું છું, પણ જેનાથી દાહ તે અજગો રહે છે તે એ ક્ષેત્ર વિષે તેને આગળનો અનુભવ છે તેથી તે વધારે સારો નિર્ભય કરનાર નથી બનતો? જવાબ : લગ્નજીવનમાં વિધવાઓએ વ્યભિચાર છે એમ કહેવાનો મારો આશય નથી. મારી કહેવાની મતલબ આ છે : હેતુ સિવાય કશું કરવું જોઈએ નહીં. આપણમાં જેવા મળતી એ વિધવાઓના હેતુ શો છે? પ્રજ્ઞેત્પત્તિ. તે પછી એ વિધવાઓના સમગ્ર જીવન દરમિયાન એ કે તણ કરતાં વધુ વખત વાપરવા ની જરૂર નહીં પડે. એની યદાર આપણે જે કંઈ કરીએ છીએ તે

વ્યભિચાર બની જાય છે, કેમ કે, વિધવાઓના આપણને જે હેતુ માટે આપવામાં આવી હોય છે તેને માટે આપણે વાપરતા નથી. લોકો આને અંતતિનિરોધનાં સાધનોની વાતો કરે છે. પણ એ શું છે? એનો અર્થ એ થયો કે પ્રજ્ઞેત્પત્તિને અર્થ આપવા માં આવેલી વિધવાઓના માણસ ઉપભોગ કરીને પણ પ્રજ્ઞેત્પત્તિ થવા નહીં દે.

જેકુત વાવેતર કરીને આનંદ મેળવે છે, પણ તે આનંદને ખાતર એ કરે છે? ના, તે તો ઘઉં પેદા કરવા માટે વાવેતર કરે છે. જેકુત ઘઉં વાવશે અને પછી ઘઉં ઉગતા અટકે એવું કાંઈ નાખશે ખરો? અથવા તેને ઘઉં જોઈતા જ ન હોય તો તેનું વાવેતર કરશે ખરો? દરેક વસ્તુ હેતુપુર સર કરવી જોઈએ અને એમ ન કરવામાં આવે તો જેને અર્થ એ વિધવાઓના આપણને આપવામાં આવી હોય છે તે હેતુ આપણે જોઈ જોઈએ છીએ.

ધારો કે તમને ખીડી પીની ગમે છે. એનો તમને એટલો ગમો શોખ છે કે એને માટે તમે એક ખાસ આરોહો બાંધો છો, એમાં પુરાઓ છો અને પછી ખીડી પીવાજ કરો છો. એ વિષે તમે શું ધારો છો?

જે. એ : એમ કરીને હું વળત યરયાદ કરું છું.

જવાબ : યારાખર. તે જ રીતે પ્રજ્ઞેત્પત્તિના આશય વિના સંબોગ કરવો એ વળત યરયાદ કરવા અને આપણી શક્તિનો લાભ કરવા યારાખર છે.

જે. એ : માણસની એ સર્વક શક્તિને ઉર્ધ્વગામી કરી શકાય છે એ વિષે આપને પુરી શ્રદ્ધા છે?

જવાબ : બેશક. એ વસ્તુ સાથે આપણને રમત કરવી ન પાડવે. એ શક્તિ અથવા વિધવાઓના પ્રજ્ઞેત્પત્તિ નો રૂતુ સર્વ પછી યાદી રહે તેનો આપણે સદુપયોગ કરવો જોઈએ. તમે વાપરવાં વિશેષજ્ઞો અને માન્ય છે કે, જેના પર ઉડો પ્રેમ હોય તે પત્ની સાથે આચરેલું આ રૂતુ સુંદર અને પવિત્ર આનંદ છે. પણ મારે તમને કહેવું જોઈએ કે પ્રજ્ઞેત્પત્તિના હેતુ સિવાય એ આચરવું એ જોઈએ છે.

વરાળનો જ દાખલો લો. તે પેદા થયા જ કરે છે. પણ વેટે શોધી કાઢવું કે તેનો સંચાર કરીને તેને કુનેહ-પૂર્વક વાપરવામાં આવે તો એજીન ચાલે છે. આપણી વિધવાઓના વિષે પણ આપણે આમ જ કરવું જોઈએ.

આપણે સૌ આવેગોનો અનુભવ કરીએ છીએ એમ તમને નથી લાગતું? અગિયાર માણસોથી રમાતી ક્રિકેટની મેચનો દાખલો લો. સૌથી વિશેષ આનંદ ઠાણુ હુટે છે અને સૌથી

શાણુ ઠાણુ છે? ગેય જેનારાઓ, તે રમનારા નહીં.

જે. એ : પણ જેનારાઓ પૈકીનો ક્રિકેટનો ખેલાડી જેઓ તે રમી બાણુતા ન હોય તેના કરતાં એ રમતને વિષે વધારે સારો નિર્ભય કરી શકશે. મારી કહેવાની મતલબ એ છે કે, જે ડોહી ઓ ઇન્કંડ વિષે પુરતક લખવા ઇચ્છતા હોય તો, જે ઇન્કંડ નબ આવશે દર્શો તે એને માટે વધારે લાભકાતવાઓ દર્શો.

જવાબ : હા, પણ આવેગોમાંથી જે પસાર થયો ન હોય અને હૃદયને પિછાનનો હોય એવો આ જગતમાં ઠાણુ નથી. અદાચારી એ આવેગોનો અંદાજ કાઢી શકે નહીં એમ તમે શા માટે માનો છો?

જે. એ : (પછીથી) હું ધડું છું કે, 'અતિરેકનો માર્ગ' જ્ઞાનમંદિર તરફ લઇ જાય છે' એવી વિનિયમ બ્લેકની લીડીની આપ સંપૂર્ણ રીતે વિરૂદ્ધ દર્શો. જવાબ : ના, હું સંપૂર્ણપણે એની વિરૂદ્ધ નથી. એના અનેક માર્ગો છે અને પૈકી તે પૈકીનો એક હોય પણ ખરો.

યુદ્ધ અને અહીંસા મોથા સવાલના અનુસંધાનમાં : નોર્વે અને અહીંસા વિષેનો આપનો જવાબ એક આદર્શ અને સ્વપ્ન છે એમ મને લાગે છે. એ સક્ષણ થાઓ, પણ એ લક્ષ્ય પહોંચવાનો માર્ગ અતિ લાંબો છે એમ મને લાગે છે.

જવાબ : એ લાંબો માર્ગ છે એમ હું નથી માનતો. યુદ્ધ શું લાવે છે? ૨૫ વરસમાં આપણે જે વિશ્વયુદ્ધો જોયાં. શાન્તિથી આજે આપણે વધારે દુર નબ પડ્યા છીએ, તેની સમીપ પહોંચ્યા નથી. લોકોને થોડા જ વખતમાં દેખાશે કે અહીંસા એક માત્ર રસ્તો છે. અને હીંસાથી કદીયે કશું પણ થયું નથી.

જે. એ : આપ તો એક સજ્જન તરીકે, દિલસૂક તરીકે અને અહીંસા માં માનનાર તરીકે જાણો છો. પરંતુ દુનિયામાં જોઈએ તેટલા હિટલરો પડ્યા છે. તેઓ નથી સજ્જન, નથી દિલસૂક કે નથી અહીંસામાં માનનારા.

જવાબ : તમારા હિટલરોને મારી પારો લાવો. મને તેમનો ડર નથી. જર્મની શીખશે. તેમને એક હિટલર મળ્યો. અને તેણે તેમને શું શીખવ્યું તે જુઓ તો ખરો.

જે. એ : જર્મનીને ખીજે હિટલર મળી રહેશે.

જવાબ : હા, અને બલે તેને એવા અનેક હિટલર મળતાં. હું તમને કહું છું કે તેઓ શીખશે. આખરે અનુભવ તેમને શીખવશે. પરંતુ મને પોતાને વિશ્વયુદ્ધો ન થવાં જોઈએ (અનુસંધાન પાનાનું ૯૧)

યુનીયનની ધારા સભામાં ગમે અદ-વાહીયે વિરોધ પક્ષના નેતા ઘી. જે. જી. એન. રજાભાઈએ યુનાઇટેડ પાર્ટીની આફ્રિકનો પ્રત્યેની નીતી બંધેર કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે કાળા ગોરાના આર્થિક સમીકરણ (ઇન્ટીગ્રેશન)ની નીતી મૂળથી જ આફ્રિકની આવેલી છે. અને યુનાઇટેડ પાર્ટી તેમાં માને છે. તેનાથી આપણે કશું ડરવાનું નથી પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાના એકંદરે હિત માં તે આવકારદાયક છે. પાર્લામેન્ટના સભ્યોએ ડહાપણુ ધરાવનારા અને ખરી વસ્તુમાં માનનારા લોકો તરીકે એ વસ્તુને હાય ધરવી જોઇએ. એ વસ્તુએ વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે: યા તો સમીકરણની નીતી સ્વિકારી વારતવિકતા, દીર્ઘદ્રિષ્ટિ અને સુસ્ફર્દિ ગીરીથી તેને હાય ધરવી અથવા ત્રણ સો વર્ષના કાર્યપર પાણી ફેરવવું અને સમીકરણને ખદલે ભતીવાર દેશના સંપુર્ણ ભાગલા પાડી દેવા.

યુનાઇટેડ પાર્ટીએ ૧૯૪૮માં ફર્સ્ટવેલી પોતાની નીતીમાં શહેરોમાં વસી રહેલા નેટીવ મચુરોના સલાહ વિષેની પોતાની વલણુ સ્પષ્ટ જણાવી હતી.

યુનાઇટેડ પાર્ટીએ કહ્યું હતું કે એ વસ્તુ અનિવાર્ય હતી અને તેને અટકાવી શકાય તેમ નહોતું. ફેગન કમીશને પણ કહ્યું હતું કે સંપુર્ણ ઈલાચદા પણ રચાપવાને વીચાર ખીલકુલ અવ્યવહાર હતો.

સત્ય દકીકત સ્વિકાર્ય જ છુટકો હતો અને યુનાઇટેડ પાર્ટીએ તે સ્વિકારી હતી. "સઘળા નેટીવોને તેઓ ના રીઝર્વોમાં પાછા મોકલી દો"ની યુમનો કમો અર્થ નહોતો.

૧૯૪૯માં યુનાઇટેડ પાર્ટીએ પોતાના પાંચ મહત્વના સિદ્ધાંતોની વ્યાખ્યા કરી હતી. ગોરા અને નેટીવો વચ્ચેના ભતી અને સંસ્કૃતિ ભેદો તેણે સ્વિકાર્યાં હતા અને બંને વર્ગો વચ્ચે સામાજિક અને વસવાટનું ઈલાચદાપણું હોયું જોઇએ એ વસ્તુને સ્વિકાર કર્યો હતો.

જ્યો રીઝર્વોની બહાર વસતા હોય તેઓને માટે ધરોની અને ખીજ સગવડો પુરી પાડવી જોઇએ એ પણ તેણે સ્વિકાર્યું હતું.

આર્થિક સમીકરણનું કાર્ય ધીમે ધીમે ચાલ્યા કરતું હતું. તેમાંથી ત્રણ પરિણામો નીપજ્યાં હતાં—આર્થિક સામાજિક અને રાજકીય. આર્થિક પરિણામો દક્ષિણ આફ્રિકાને એકંદરે ધણુ જ લાભદાયી નીવડ્યાં હતાં અને યુરોપીયન વસતીને તેથી ધણું કાંઈકો યથો હતો.

દકીકતમાં દેશની સૌથી કીમતી યુદી નેટીવ મચુરોને નરમશબર્યો સહકાર હતી. ૩૦૦ વર્ષમાં દક્ષિણ આફ્રિકાએ જે સાધ્યું હતું તેમાં ખીન-...

યુનાઇટેડ પાર્ટીની આફ્રિકનો પ્રત્યેની નીતી

આને જે આપણી રહેણીના ઉચ્ચ ધોરણની બહારના દેશોને પ્રાપ્ત થઈ રહી છે તે ખીન-ગોરાઓના કાળાના પ્રતાપે જ ખતી શકેલું છે.

આર્થિક સમીકરણથી ગોરાને થયો હતો તેટલો જ લાભ ખીન-ગોરાઓને પણ થયો હતો. તેના કાલો યુનીયનના સઘળા વર્ગોએ સ્વિકારેલા છે.

તેની વિકૃત તેના સામાજિક પરિણામો દેખાતી રીતે ખીન-ગોરાઓ દર્શાવે છે. તેનાથી યુનીયનની સામે સૌથી મુશ્કેલ સવાલ ઊઠે થયો હતો અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં યુરોપીયનના નેતૃત્વને તે ચેલેન્જ કરી રહ્યો છે. ખાસ કરી આ દેશમાં ખીન-ગોરાઓના અલાભને તે ચેલેન્જ કરી રહ્યો છે. આર્થિક સમીકરણના મુખ્ય સામાજિક પરિણામો ધરોની અછત, બીડ, નેટીવોનું કોલેજીયલ જીવન વીખેરાઈ જવું અને તેના પરિણામે તેઓનાં નૈતિક ધોરણનું પતન થયું છે.

એમ કહેવાયું છે કે આફ્રિકનનું કોલેજીયલ જીવન મોટે ભાગે પડી ભાંગેલું છે. અને અમુક લતાઓમાં વ્યભિચારનું પ્રમાણુ પચાસ ટકા ઉપર થઈ ગયું છે. આ ચિત્રને કે ખરાબ છે છતાં તેનાથી નાસીપાસ ચત્રાની જરૂર નથી. જ્યાં જ્યાં ઔદ્યોગીકરણ થયું છે અને ક્રામ્ય વિસ્તારોમાંથી શહેરોમાં વસતી ઘણી વધી ગયેલી છે, તેવા સઘળા દેશોમાં જોખા વધતા પ્રમાણમાં એવી સ્થિતિ વર્તતી હોય છે.

આ કારણથી ગંદકી, દીનતા અને દરિદ્રતા વધી ગયાં છે અને આ યુરોપીયન પ્રબલને અને તેના નેતૃત્વના ભાનને એક ચેલેન્જ છે. તેની કસેટી એ છે કે તેઓ એ ચેલેન્જને સામનો કરવાના છે કે નહિ અને સમીકરણના મીઠાં ફળો નોગદવા સાથે તેમાંથી પરિણામો મુશ્કેલ સવાલોને તેઓ હાય ધરવા તૈયાર છે કે નહિ.

જો આપણે એ ફળો સ્વિકારવાના હોયએ તો ખીરતી વાલીઓ (ગાર્ડી-અને) તરીકે આ સલાહને હાય ધરવાની આપણી જરૂર છે. સલાહ એ છે કે ઠેટલી તાકીદથી અને ઠેટલી સત્ય-નિષ્ઠાથી તે આપણે કરવા તૈયાર છીએ.

પ્રથમ સ્થાન

કોષ પણ જવાબદાર રાજકીય કાર્યક્રમમાં સૌથી પ્રથમ સ્થાન આ સમીકરણના પરિણામો જે હજારો લોકો દુ:ખી થતા હોય તેઓને રાહત આપવાને અપાકું જોઇએ. યુનાઇટેડ પાર્ટી સત્તામાં આવશે તો તેને તે પ્રથમ સ્થાન આપશે.

એ પરિસ્થિતિમાંથી ઉપરિચય થતાં રાજકીય પરિણામોમાંથી છટકી જવાનો પ્રયત્ન કરવો એ કોષ પણ જવાબ...

દાર વ્યક્તિને કે રાજકીય પક્ષને માટે વાનખી નથી.

છતાંદાસે આપણને સ્પષ્ટ ગ્રીખવેલું છે કે આર્થિક બળ પછી હમેશાં દેશના રાજકરણમાં અવાજની માગણી યાજ જ છે. એ વસ્તુ કુનીયાબરમાં થતી આવેલી છે. આમ કહેવામાં કશું નવું કહેવામાં આવતું નથી. ખુદ નેશનલીસ્ટોએ વખતોવખત તે કહેલું. લોકોને આર્થિક બળ મળે તો રાજકીય બળનો તેઓ દાવો કરે એ અનિવાર્ય જ છે એ તે તેઓનું કહેલું ખીલકુલ સત્ય છે.

અમે યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં પ્રથમ વસ્તુએ પ્રથમ સ્થાન આપવામાં માનીએ છીએ. ખીન-ગોરાઓના રાજકીય હકોના સંબંધમાં અમે અનેક પગલાં લેવા તૈયાર છીએ.

યુનાઇટેડ પાર્ટીએ જાહેર ક્યું હતું કે નેટીવ રેસ્ટ્રેન્ટેટીવ કાઉન્સીલની તે પુન:સ્થાપના કરવા તૈયાર છે અને તેને માત્ર નામની જ નહિ રહેવા હતાં તેને અમુક પ્રમાણમાં જવાબદારી અને કાર્યવાહી સત્તા આપવા તૈયાર છીએ કે જેથી તે ખરી કામ કરતી સંસ્થા થાય.

યુનાઇટેડ પાર્ટી માને છે કે વિચાળ નેટીવ જનતાના અવાજની અવગણના કરીને દક્ષિણ આફ્રિકામાં સારી સરકાર સ્થાપી નહિ શકાય. આથી તે માને છે કે નેટીવ રેસ્ટ્રેન્ટેટીવ કાઉન્સીલને એવી સંસ્થા બનાવવી જોઇએ કે જેમાં નેટીવોના નેતાઓને પોતાને લગતી બાબતો સંભાળવાની યોગ્ય તાલીમ મળે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી ખીન-ગોરાઓને પોતાની ઈલાચદી કાઉન્સીલોમાં વધારે જવાબદારી આપવામાં અને રીઝર્વોમાં વધારે જવાબદારી આપવામાં માને છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી આ આગળ પડતું પગલું લેવાને અને નેટીવોને તક આપવામાં આવે તો તેઓ લોકશાસનની જરૂરીયાતો સમજતાં ઠેટલાં શીખી શકે છે એ જોવાને અખતરો કરવા તૈયાર છે. તેઓએ શીખવાનું છે કે લોકશાસનનો અર્થ હશે આપવાને જ નથી થતો પરંતુ જવાબદારી સ્વિકારવાની અને તેને હમતી જરૂર ખજાવવાની હોય છે.

ખીન-ગોરાઓના રાજકીય હકોના સંબંધમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીની તાત્કાલિક નીતી ૧૯૩૬ની ગોલ્ડબુને વળગી રહેવાની છે.

હું એમ કહેવા નથી ઇચ્છતો કે એ ડહાપણુ ભરેલી જ છે. ૧૮ વર્ષના એ અખતરો બાદ આપણને તેનાથી સંતોષ થયો છે એમ આપણે કહી શકતા નથી.

૧૯૩૬ની ગોલ્ડબુના ઠેટલાક અસંતોષકારક સ્વરૂપો છે, પરંતુ

દાત્રની ધરીએ અમે એટલું કહી શકીએ છીએ કે અમે એ ગોલ્ડબુને વળગી રહેવા તૈયાર છીએ.

બલિષ્ઠના રાજકીય હકોના સંબંધમાં યુનાઇટેડ પાર્ટી દાલના અને બલિષ્ઠના સંજોગો અને દકીકતો સાથે પોતાની નીતીને કસી નેવા તૈયાર છે. તેમ નહિ કરે તો તે તેની જરૂરમાંથી યુકે.

કમીશન નથી નીચું

નેટીવ સંબંધી નીતી ઘડવાને યુનાઇટેડ પાર્ટીએ કમીશન નેમેલું હોવાની વાત મલત છે. પ્રત્યેક પ્રાંતમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીની હેડ કમીટી તરફથી કમીટીઓ નીમવાનો કારવ થયો હતો.

આ કમીટીઓ નજીકના બલિષ્ઠમાં નીમાશે. તે વર્તમાન સ્થિતિની તપાસ કરશે, પોતાના રીપોર્ટો તૈયાર કરશે અને એપ્રીલની આખરી પહેલાં એ રીપોર્ટો રજૂ કરશે.

નીતી સંબંધી નીચુંથો કરવાની સત્તા એક જ સંસ્થાને છે. અને તે યુનાઇટેડ પાર્ટીની યુનીયનની ડેવેલપ છે. પ્રાંતિક કમીટીઓના રીપોર્ટો મળતાં ડેવેલપ જુદા જુદા પ્રાંતોના મત જાણી શકશે. તેના નિર્ણય થું થશે એ હું અત્યારે કરી શકતો નથી. દેશનું પુરું હિત સમાજેલું હોય એવી નીતી ઘડવાને ખતી સઘળી શુભેચ્છા અને સુસ્ફર્દિગીરીને ઉપયોગ કરવા અમે તૈયાર છીએ.

એવી નીતી કશા કામની નથી કે જે માત્ર યુટાણી છતવાને માટે જ ઉપયોગી થઈ પડે અને પછી દેશને વધારે જોખમમાં નાખી દે.

હવે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે આખા વર્ણના સલાહનો વારતવિકતાથી વિચાર થવો જોઇએ. અને સત્ય દકીકતોની અવગણના નહિ કરતાં તેને હાય ધરવી જોઇએ.

જો સત્ય દકીકતો સમજવામાં આવે તો લોકો દક્ષિણ આફ્રિકાને માટે એક પ્રબળ ગોરી નીતીની જરૂરીયાતને નિર્ણયિત થાય. દક્ષિણ આફ્રિકાના સઘળા લોકોનાં બલિષ્ઠના રક્ષણને માટે યુટાણેલા વસાહતીઓને ઘાખસ કરવાના જોઈએ જરૂરી અને અખતરનું ખીલું કશું નથી. ખીન-ગોરાઓએ એથી ડરવાનું નથી તેમ દક્ષિણ આફ્રિકાએ પણ એથી કશું ડરવાનું નથી.

હવે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાના સઘળા ગોરાઓએ સંમતિ થઈ ગોરા અને ખીન-ગોરાઓ વચ્ચેના સંબંધના મુશ્કેલ સવાલનો કંઈક તોડ લાવવાનું કામ કરવું જોઇએ. મસલત અને સહકારનો કંઈક માર્ગ શોધવામાં આવવો જોઇએ.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

સુંઘઈ તા. ૫-૨-૫૪.

કે. એસ.નું પદ્યું અધિવેશન કક્ષકના પાસે કલ્યાણી ખાતે ગળી ગયું. અધિવેશને બારતને સ્વરૂપની રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય યાગ્યતા અંગે દસ કલાકો કાર્ય દતા. આમાં બારત વડાએ ગાટે સૌથી છેલ્લે "રાષ્ટ્રને વેદક" કરતાં હાલ સૌથી અગત્યનો દાનો. આ હાલ રજૂ કરતાં મોરેસ પ્રમુખ થા તેલકને જાણાવ્યું હતું કે, રાષ્ટ્રના પાત્રો અને આ હાલની અગત્ય હાલની જોખમ અને આ હાલમાંની નદિશો ગામેગામ, નગરેનગર અને વેધર પદોચ્ચાટાનું કાર્ય કરવું જોઈએ. બારતના તમામ વિસ્તારનું જોડાણ અને બારતની એકતાને સિદ્ધ કરવાનું કાર્ય અધિકારીકાર છે. આપણે રાષ્ટ્રની મન, વિચાર અને બાલનાની કલા સાધવાની છે તેથી આપણે કોઈ પણ પ્રકારના બચનો સામનો કરી લેવાય. આપણી સામે દુર્ગેશાં બચ ખોલે છે અને આ સારી વાત છે. બચ કરી શિયનિગાંવ રાષ્ટ્રનો વિકાસ થાય છે, નદિ છે લહેરી જીવન, લહેરી વિચારો અને લહેરી વાનચિત દારા. આનું લહેરી જીવન જીવનારની મને આ આવે છે. તેઓ જીવનનો આનંદ શુભાવે છે. સૌથી વધુ તે આપણે વધી પછી મેળવેલી સ્વતંત્રતાને પ્રાણ પ્રાય બનાવવી જોઈએ અને તેની રક્ષા કાળે લઈવું જોઈએ. આપણે ગાટે બેનરકાર રહીને લહેરી જીવન જીવવું જો જોખમી છે.

અંગે બારત સરકાર સાથે મંત્રણા કરવાને કાશમીર સરકારનો પ્રધાનોનું જોડ પ્રતિનિધિ મંડળ દિલ્હી આવ્યું હતું. બંને વચ્ચે ત્રણ દિવસની મંત્રણા પછી આ કરારોનો અમલ કરવાનું અને તેની જોગવાઈઓનો કાશમીરની લોક સભા તરફથી કાશમીર માટે ઘડાઈ રહેલા બંધારણમાં સમાવેશ કરવાનું નક્કી થઈ ગયું હતું.

બારતના બંધારણમાં કાશમીરને ખાસ દરજ્જાને આપવામાં આવ્યો છે. તેને સંરક્ષણ, વિદેશી યાગ્યતા અને સંદેશ વ્યવહાર સિવાયની તમામ આગતોમાં સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા આપવામાં આવી છે. આ કરારને પરિણામે કાશમીર અને બારત વચ્ચેની જગતી દિવાલો દુર થશે. કાશમીર સરકાર આવકવેગ, જગત અને એવા બીજા કરવેરનું કાર્ય બારત સરકારને સોંપી દેશે અને બંધારણમાં બારત સરકારની અદાલતોએ આપેલા સુકાદાઓ ઉપર કાશમીરી નાગરીકો હવે બાંગતની સર્વોચ્ચ અદાલતને અપીલ કરી શકશે. પરંતુ આ અપીલની આગત મુજબન અધિકારો પુરતી મર્યાદિત રહેશે. આ કરારનો અમલથી, જમ્મુની પ્રન્ન જે અત્યાર સુધી કાશમીર સરકાર સાથે લડત ચલાવતી હતી તેને સંતોષ થશે.

કાશમીરના પ્રશ્ન અંગે બારત અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન વચ્ચે પત્ર વ્યવહાર ચાલી રહ્યો છે. જ. મદમદ આવી જોગા જોડ પત્રમાં શ્રી નેહરુએ જાણાવ્યું છે કે, પાકીસ્તાનને અમેરીકા તરફથી મળનારી કહેવાતી શર્યાની સહાય અંગે પરિચિતિ સ્પષ્ટ ન થાય ત્યાં સુધી કાશમીર અંગે મંત્રીઓની કક્ષાએ મંત્રણા ચલાવવાનો કાંઈ અર્થ નથી. જ. મદમદ અહીંએ જાહેર નિવેદન દારા અગેરિકન સહાય અંગે શ્રી નેહરુ સામે ચર્ચા કરવાનો ઇનકાર કર્યો છે. ત્યાં સુધી તેઓ આ ચર્ચા કરવાને તક્યાર નદિ થાય ત્યાં સુધી બંને વચ્ચે મુલાકાત યોજવાનો સંભવ નથી. અમેરિકા ખાતેથી મળતા સમાચારો પ્રમાણે, ત્યાંનાં લોકો હવે જે સમજવા લાગ્યા છે કે પાકીસ્તાન માં થોડાક લશ્કરી મથકો ગાટે બારત ને શત્રુ બનાવવાનું યોગ્ય નથી.

૧૯૪૭ માં બારતને આઝાદી મળ્યા પછી પહેલીજ વખત આ વખતે તા. ૨૬મી જાન્યુઆરીએ પ્રન્ન સત્તાક દિનની જાન્યુઆરી બહુજ બંધ રીતે કરવા માં આવી હતી. આગેઆમ અને

નગરેનગર કલામય રીતે શાળાવામાં આવ્યાં હતા. રાત્રે રીપમાળાઓથી શહેરો ઝાકઝમાળ બન્યા હતા. એટલી બધી દીપ માળાઓ ઉભી કરવામાં આવી હતી કે, દિવાળી પણ પ્રન્ન સત્તાક દિનના શાળાવા પાસે ઝાંખી લાગતી હતી. રાત્રે યુગ્મ, દીલ્હી, કલકત્તા, મદાસ જેવા શહેરોમાં લાંબા ગાણુસો રોડોની જોવાને નીકળી પડ્યા હતા. ગુલા, સંગીત વગેરેનો આંરુનિક કાર્યક્રમ પણ હેરહેર યોજવામાં આવ્યો હતો.

૩૦મી જાન્યુઆરીએ મદાતમા ગાંધીની છઠી મૃત્યુતિથિ બારત બરમાં સમુદ પ્રાર્થના સમુદ કાતાળ અને બાપુજીને પ્રીય એવી બીજી સ્વનાતમક પ્રતિતિઓ દારા જાન્યુઆરીમાં આવી હતી. પુ. આપુની રાજવાટ ખાતેની સમાધી માત્ર બારત વારીઓ ગાટેજ નદિ પરંતુ વિદેશીઓ માટે પણ યાત્રા ધામરૂપ બની ગઈ છે. ૩૦મીના રોજ વહેલી સવારથી રાષ્ટ્રપિતાને અંજલી આપવા અનંત માનવ પ્રવાહ રાજવાટ ખાતે લલાઇ રહ્યો હતો. રાષ્ટ્રપિતા ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ, શ્રી નેહરુ, ડો. રાધાકૃષ્ણ, અને કેન્દ્રના અન્ય પ્રધાનો તથા દિલ્હીના પ્રધાનોએ સમાધી પર પુષ્પો અદાવ્યા હતા. તેમજે બધાએ સમાધી પાસે થયેલી સમુદ પ્રાર્થના અને સમુદ કાંતણમાં પણ ભાગ લીધો હતો. સમાધીને બહુજ કલામય રીતે ઘેત, લીલા અને ફેસરીઆ-રાષ્ટ્રધ્વજના ત્રણ રંગો-રંગના પુષ્પોથી શણુ ગારવામાં આવી હતી.

આ પહેલાં રાષ્ટ્રપિત, વડા પ્રધાન કેન્દ્ર તથા દીલ્હીના પ્રધાનોએ ૭ વર્ષ પહેલાં ત્યાં રાષ્ટ્રપિતાની હતા કરવા માં આવી હતી એ બિરુલા બવનની મુલાકાત લીધી હતી. અને ત્યાં સમુદ પ્રાર્થનામાં ભાગ લીધો હતો. સંત વૃકડોજ મદારાજની અગેવાની હેઠળ સંગીત કારો અને બજનિદાએ મંગળાચરણ પછી રામધુન જમાવી હતી.

બાપુજીની મૃત્યુતિથિની યાદમાં મળેલી જાહેર સભામાં પ્રવચન કરતાં શ્રી નેહરુએ જાણાવ્યું હતું કે, આજે જો મદાતમા ગાંધી દયાત હોત તો તેમજે વિચ્છના કાષ્ટ પણ લશ્કરી જુથની તરફેણમાં ઢાળવાની વિશ્વમાં સલાહ આપી હોત. આપણે પાકીસ્તાનને અમેરીકાની લશ્કરી સહાય અંગે જે વલણ અખાવાર કહ્યું છે, તેને મદાતમા ગાંધીના ટેકા મળે હોત, એવી મને દઢ ખાતરી છે. ગાંધીજીએ દલાપી એગ ન કહ્યું હોત કે આપણે કોઈ લશ્કરી જુથ તરફ દાન્યું જોઈએ કે પાકીસ્તાન સામે લડવું જોઈએ. બારત અને પાકીસ્તાન સંબંધી મિત્ર બનીને રહે તથા માન બરી રીતે પોતાની વચ્ચેના ઝગડાને નિકાલ કરે તો તેથી

બંનેને યાગ થશે, એમ આપણે ઇતિ દાસ બનાવી આપે છે. બીજા દેશના સંબંધમાં આપણે જેનો નિરાધ કરી રવા હોઈએ, તે જો આપણે કરવા લાગીએ તો વિચ સમક્ષ આપણે જેવા દાખલો જોસાડી શકીએ. આપણે એમ કરવા લાગીએ તો આપણું પતન થાય અને આપણી આઝાદી અદ્ય થાય.

આજે મદાતમા ગાંધીની શહીદીનો દિન છે. આપણે જો આજે માત્ર તેમની શહીદી પ્રત્યે દુઃખ વ્યક્ત કરીએ તો તેનો કાંઈ અર્થ નથી. આપણે મદાતમા ગાંધીના સમગ્ર જીવનનો અભ્યાસ કરવાનો છે, તેમના સિદ્ધાંતો અને ઉપદેશને સગવડનાં છે અને જીવનને બચત કરીને બારતને આઝાદી આપાની તેમજે જોગવેલી મદાન સિદ્ધિઓમાંથી જોધપાઠ લેવાનો છે. ગાંધીજીએ જીતે કહ્યું હતું તેમ માત્ર રાષ્ટ્રવાદી આઝાદી પુરતી નથી, આપણે આર્થિક આઝાદી પણ પ્રાપ્ત કરવી જોઈએ. મદાતમા ગાંધીએ શરૂ કરેલું કાર્ય હજી પુરું થયું નથી. ૧૯૫૪માં આપણે મદાન સમરયાઓ નો સામનો કરવાનો છે. એ આપણે ગાટે બારે કસોડી સમાન હશે. આપણે તેને પહેાંતી વળવા અને સખત પરીચમ કરવાને તક્યાર રહેવાનું છે.

આસામની સરહદે આવેલા હુમરા એમાં વસતી આદીવાસી તાજન ઠામ ના લોકોએ અચીનમોરીના પહાડી વીરતારમાં ગયા ઝોકટોચરની ૨૨મી તારીએ બારતીય પોલીસ અને નાગરિક અધિકારીઓની એક ટુકડી પર હુમલો કરી ફેટલાકને ધાયલ કર્યા હતા અને ૪૯ માણસોને યાન તરીકે કેદ રાખ્યા હતા. આ પછી દીલ્હી લશ્કરની એક ટુકડીને આ વિસ્તારમાં તાજન લોકોને સીધા કરવા અને યાન પકડાયેલાઓને છોડાવવા માટે મોકલવામાં આવી હતી. આ ટુકડીએ પોતાનું કાર્ય સંપૂર્ણપણે સંજ્ઞાનાંપુર્વક પાર પાડ્યું છે. આ ટુકડી સામે લખવા આવેલા તાજનો ગાંધી પાંચ ગાયો ગયા હતા અને ૩૯ ધાયલ થયા હતા. યાજીના બધા શરણે થઈ ગયા હતા. યાન પકડેલા બધા માણસોને પાછા સોંપી દીધા હતા. ઉપરાંત દીલ્હી સીનિકાએ તેમની પાસેથી બધા દધિયારો છીનવી લીધા હતા. આ સરહદી વિસ્તારમાં બારત સરકારે વધુ વહીવટી મથકો સ્થાપ્યા છે. ઉપરાંત જંગલવાળા આ વિસ્તાર માં સારા રસ્તા બાંધવા માંડ્યા છે. જ્યાં ભવિષ્યમાં તાજન લોકોને સગવડ મળે, તેમ આવા બનાવો બનવા ન પાડે. બારત સરકાર આ બનાવ સંબંધમાં ઠાઈને સખ નદિ કરે. ઉલટું તાજન લોકોને દરેક પ્રકારની સગવડો અને સહાય મળે એ માટે

પ્રવાસ કરશે અને જીવી રીતે તેમનાં દિલ છતી ઘણ તેમને ભારતના વધાર નાગરિકો બનાવશે.

* * *
 ગુજરાત બૂદાન સમિતિના મુખ્ય પત્ર "ભૂમિ પત્ર"ના હેવાલ મુજબ આંધ્રાખંડ વિનોબા ભાવેજી ભૂમિદાન માટે માર્ચ ૧૯૫૪ સુધીમાં જે ૨૫ લાખ એકર જમીન મેળવવાનું હોય તકનીક કહ્યું હતું, તે પુણ્ય થઇ ગયું છે. ૧૦મી જાન્યુઆરી સુધીમાં ભૂમિદાનમાં કુલ રૂ. ૨૬,૦૭,૦૨૩ એકર જમીન મળી છે. તા. ૫મી જાન્યુઆરી સુધીમાં ભારત ભરમાંથી ૨૪,૦૭,૦૨૩ એકર જમીન મળી હતી. આ પછી બંધારના જનતા પક્ષે વિનોબાજીને પાંચ લાખ એકર જમીનનું દાન આપતાં આંકડો ૨૬,૦૭,૦૨૩ પર પહોંચ્યો હતો. આમાં બિહાર સૌથી મોખરે છે. બિહારમાંથી ભૂદાનમાં ૧૮,૨૩,૦૦૦ એકર જમીન મળી છે.

* * *
 અત્યારે સહુની નજર ત્રાવણકોર-જામીન ધારાસભાની આવતી ચુંટણી પર કેન્દ્રિત થઇ છે. તમામ રાજ્ય દારી પક્ષોના ઉચ્ચ નેતાઓ ત્યાં ચુંટણી ગયા છે. કેંગ્રેસ વતી શ્રી નેહરુ, રાજાજી, મોરારજી ભાઇ, પ્રજા સમાજ વાદી પક્ષ તરફથી શ્રી અશોક મહેતા, શ્રી રામમનોહર લોહીયા, સામ્યવાદી ઓ તરફથી શ્રી ગોપાલન. શ્રીમતિ અરૂણા આસફ અલી અને ખીજાઓ ત્યાં પ્રચાર માટે હાજર થઇ ગયા છે. આઝાદી પક્ષી પહેલીજ વખત યધા વિરોધી પક્ષો એક થઇને કેંગ્રેસ સામે ચુંટણી જંગમાં ઉતરી છે. એટલે ત્યાં હવે કેંગ્રેસીઓ અને ખિન-કેંગ્રેસી ઓ વચ્ચે સીધી ઢરીકાષ છે. કેંગ્રેસ ની વિરુદ્ધમાં સંયુક્ત રીતે ઉભેલા પ્રજા સમાજવાદીઓ, સામ્યવાદીઓ અને ખીજા ઉદામ પક્ષોના આદર્શો એક ખીજાથી સાવ જુદા છે, પણ કેંગ્રેસને ઢરાવવાના એક માત્ર ઉદ્દેશથી તેમજ સંયુક્ત મોરચો ઉભો કર્યો છે. કેંગ્રેસ હિમતપુર્વક આ પડકારને સામનો કરી રહી છે. આ ચુંટણીમાં સ્થાનિક ઉમેદવારો અને સ્થાનિક પ્રશ્નો ઓણુ બન્યા ગયા છે.

કેંગ્રેસ તમામ ઉદ્દેશોની ઢરીકાષ કરી રહી છે, જ્યારે વીરોધી પક્ષોએ સંયુક્ત થઇને બેઠકો વહેંચી લીધી છે, એટલે કે કેંગ્રેસ સામે લડવાના વીરતારો વહેંચી લીધા છે. જ્યારે ગઇ ચુંટણી ના જેમ એક કેંગ્રેસી ઉમેદવાર સામે ખીજા જુદા જુદા પક્ષના ચાર-પાંચ ઉમેદવારો રહી વીરોધ પક્ષના મતો વહેંચાઇ જઇને કેંગ્રેસને વિજય ન મળી જાય. ચુંટણીમાં વીરોધ પક્ષો બહુમતી મેળવી જાય તો પણ તેઓ ત્રાવણકોર-જામીનમાં સરકાર રચી શકશે કે કેમ એ સંકાર્પદ છે, કારણ કે પ્રજા સમાજવાદી પક્ષે સાક જાહેર

કહ્યું છે કે, તેઓ સામ્યવાદીઓ સાથે મિત્ર સરકાર રચવામાં બાગ નહિ લે. આમ જો કોઇ પક્ષ સ્થિર સરકાર રચવાની સિધ્ધિમાં નહિ હોય તો આ રાજ્યમાં કરીને રાષ્ટ્રપતિનું શાસન લાદવું પડે. ઈથોસિક પ્રિરતીઓ જેમની આ રાજ્યમાં સારી ઓવી સંખ્યા છે, તેમનો કેંગ્રેસને ઠેકા મળી ગયો છે. એટલે કેંગ્રેસને વિજય મળવાની સારા

માં સારી તક રહેલી છે. શ્રી નેહરુ જેઓ હાલમાં ત્રાવણકોર-જામીનને ચુંટણી પ્રવાસ કરી રહ્યા છે, તેમજે આજ સુધીમાં સંખ્યા બંધ સભાઓમાં પ્રવચન કર્યો છે. તેમજે જેમ ખાત્રા પુર્વક કહ્યું છે કે, મેં જે કાંઇ જોયું છે, તેના પરથી મને જેમ લાગે છે કે, આવતી ચુંટણીમાં કેંગ્રેસ જરૂર મોટી બહુમતિથી ચુંટાઇ આવશે.

વિવિધ

પોર્ટ ગોલીઝામેથના અવસાન
 પોર્ટ ગોલીઝામેથના જાણીતા વતની સ્વર્ગસ્થ શ્રી. દુલ્લભભાઇ કૃષ્ણભાઇના વિધવા શ્રીમતી તાપીબેનનું કુટુંબ માંદગ બાદ ગુરુવાર તા. ૧૮-૨-૫૪ના ૧૪૫ 1/2 વોલમર રોડના તેમના મુકામે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ મુળ વેદ્યમના વતની સ્વર્ગસ્થ શ્રી. ધનજી રામજીનાં પુત્રી હતી અને ડરખતના શ્રે સ્ટ્રીટપર આવેલ ધનજી કુટુંબના શ્રી. ગીરધરભાઇ ધનજીના મોટા બેન હતાં. પોતાના મળતાવડા સ્વભાવથી પોર્ટ ગોલીઝામેથના હોંદી બાઇબેનેમાં સ્વર્ગસ્થ સાઈ માન ધરાવતાં હતાં. સ્વ. દુલ્લભભાઇના અવસાન બાદ પણ જાહેર કાર્યોમાં તેઓ રસ લેતાં હતાં અને ઘણા બાઇબેનેએ તેમની પ્રેમ ભરી મહેમાન-ગીરીના લાભ ઉઠાવેલા છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પાંચ પુત્રોને અને એક પુત્રીને, પોતાના વચેજી માતુશ્રી, જેમનું મુકામ ડરખતમાં શ્રી. ગીરધર ભાઇને લાં છે, તેમને તેમજ અન્ય કુટુંબીજનોને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. તેઓ સૌને યજ્ઞેલી મહાન પોર્ટ માં ઈશ્વર ધીરજ અને હીમત આપે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતી આપે.

સ્વર્ગસ્થના પુત્ર શ્રી. રમણ પોતાના માતૃશ્રીના શોકજનક અવસાનમાં

જેઓએ તાર ટેલીફોન દ્વારા તેમજ જાતે હાજર થઇ દિલાસો આપ્યો હતો તેમજ દહનક્રીયામાં મદદ આપી હતી તેઓ સર્વેનો પોતાની તેમજ પેતાના ભાઇજો તથા અન્ય કુટુંબીજનો વતી અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

ઇસ્ટ લંડનમાં અવસાન
 ઇસ્ટ લંડન (કેપ)ના જુના અને જાણીતા વતની શ્રી. દુલ્લભભાઇ રવા ભાઇ પટેલનું ૭૯ વરસની પુખ્ત વયે હૃદય બંધ પડી જવાથી તા. ૬-૨-૫૪ ના દીવસે અવસાન થયું છે, મરજુમની અંતિમ ક્રીયા વખતે ઘણા બાઇબેનેએ જાતે પધારી તેમજ સહાનુભુતીના શંદેશો મોકલાવ્યા હતા તે સર્વેનો સ્વર્ગસ્થના પુત્રો શ્રી. બીખાભાઇ દુલ્લભ તેમજ શ્રી. કુંવરજીભાઇ દુલ્લભ અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

લંડન
 લાચરવ (એકાનીસમર્ગ)ના શ્રી. વલ્લભભાઇ કુંવરજીના મુપુત્રી શ્રીમતી લક્ષ્મીબેનના શુભ જનન તા. ૧૦-૧-૫૪ ના રવીવારે લોરેન્ડો માકવીસનાં શ્રી. નારણભાઇ દુર્લભભાઇ સાથે ડરખતના ગાંધી હોલમાં થયાં હતાં. એ શુભ પ્રસંગની ખુશાલીમાં શ્રી. વલ્લભભાઇ કુંવરજી તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભેટની રકમો આપવામાં આવી હતી.

ડરખતના શ્રી. મેચરભાઇ ગોવોંદજી ભાઇના મુપુત્ર શ્રી શાંતીલાલના શુભ જનન પોર્ટ ગોલીઝામેથના શ્રી નરેન્દ્રભાઇ કૃષ્ણરજીના મુપુત્રી કુમારી રકમગી બેન નેટે તા. ૨૭-૧૨-૫૩ના ડરખતના એવજન થીજેટરમાં ઔદિક તિથિયા થયાં હતાં. આ પ્રસંગે શ્રી મેચરભાઇ એ એમના મુપુત્રના જનની ખુશાલી માં જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભેટ આપી હતી.

—રોહાચોની પોલીસે જણાવ્યું કે આમલા વર્ષ કરતાં ૧૯૫૩ના જાં ઢરખીયાન ખમણા યુવાનોએ આપઘાત કર્યો છે.

ડીપથેરીયાના રોગથી બચાવો
 જ્ઞેદાનીસમર્ગ ઇન્ડિઅન સોશી-યલ વેલફેર એસોસીએશનના પ્રમુખ ડો. ઢનલી લખી જણાવે છે :
 આથી સર્વે ઢોંઢા મા બાપોને ખગર કરવામાં આવે છે કે ડીપ-થેરીયાના બચકર રોમથી બચવા માટે આપનાં બાળકોને નં. ૧૫ થી સ્ટ્રીટપર આવેલા ઇન્ડિઅન કલેનીકમાં જઇ આવો. લાં તેમને મક્કત ઇન્જેકશન મારી આપવામાં આવશે
 ખીજું જ્ઞેદાનીસમર્ગ જેવા મોટા શહેરમાં જ્યાં હોંદીઓની વસતી ઢજરોની છે, લાં પુરતા પ્રમાણમાં સોહી આપનારા-Donors મળતા નથી. માટે સશકત હોંદીઓને, ખાસ કરીને ખેલાડીઓ ને, અરજ કરવામાં આવે છે કે આ પરમાર્થો કામમાં આપનું અમુલ્ય લોહી આપી જીવત દાનનું પુણ્ય પ્રાપ્ત કરો-લોહી આપવાની મોહવણુ કલેનીકમાં કરવામાં આવશે

એ અકવાદીક પંચાંગ							
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ ફેબ્રુવારી માર્ચ	હોંદુ ૨૦૧૦ માઇ ક્રાંચણુ	સુસલમાન ૧૩૭૩ જમાદી ઉલ આખર -૨ જળ	પારસી ૧૩૨૩ શહેરવર (મેહેર)	સુર્ગોદય ક. મી.	સુર્પારત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૬	૧૬	૮	૨૧	૨૮	૫-૩૪	૬-૩૫
શની	૨૭	"	૯	૨૨	૨૯	૫-૩૪	૬-૩૫
રવી	૨૮	"	૧૦	૨૩	૩૦	૫-૩૫	૬-૩૫
સોમ	૧	"	૧૧	૨૪	૧	૫-૩૫	૬-૩૫
મંબળ	૨	"	૧૨	૨૫	૨	૫-૩૬	૬-૩૪
બુધ	૩	"	૧૩	૨૬	૩	૫-૩૬	૬-૩૪
ગુર	૪	"	૧૪	૨૭	૪	૫-૩૬	૬-૩૪
શુક્ર	૫	સુદ	૧	૨૮	૫	૫-૩૬	૬-૩૪
શની	૬	"	૨	૨૯	૬	૫-૩૬	૬-૩૪
રવી	૭	"	૩	૧	૭	૫-૩૬	૬-૩૫
સોમ	૮	"	૪	૨	૮	૫-૩૭	૬-૩૩
મંબળ	૯	"	૫	૩	૯	૫-૩૭	૬-૩૩
બુધ	૧૦	"	૬	૪	૧૦	૫-૩૭	૬-૩૩
ગુર	૧૧	"	૭	૫	૧૧	૫-૩૭	૬-૩૩

વિજયા એકાદશી
 પચંક મહાશીવરાત્રી પૂ. કરતુરયા ની મરજુતીથી
 શ્રી રામકૃષ્ણ પરમહંસની જન્મતીથી
 વિનાયક ચતુર્થી

આર્થિક વિનોબાજ સાથે એક
અમેરીકનનો વાર્તાલાપ

(ટપનું પાના અનુસંધાન)

આ અર્થિક વિનોબાજ રસતો છે એ
શીખવવા માટે આપણને આજાં વિશ્વ-
યુદ્ધની જરૂર નથી. રશિયા કંઈક
અંશે તો એ વસ્તુ સમજવા લાગ્યું છે
અને તે તેનું વલણ બદલી રહ્યું છે.

(અધુરું.)

પર ચુરજી

યુકરેટ રૂડીયોએ જાણવું કે
આનીઆએ તેમનું ચલાયુ શિવેલ્યુએટ
રહ્યું છે, આખળના સેવીએટ રૂબલની
કોમિટ કરતાં તેનું ચલાયુ હવે બમણું
શિવેલ્યુએટ કરવામાં આવ્યું છે.

શ્રી. ક્ષત્રીય હોંદુ મિત્ર મંડળ
કેપટાઉન

શ્રી. ક્ષત્રીય હોંદુ મિત્ર મંડળની
જાહેર સુટણી સભા તા. તા. ૭-૨-૫૪
ના રવિવારે મોથેમાં આવેલા મીત્ર
હોલમાં મળી હતી. નીચેના કાર્યવાહકો
આમુ વર્ષ માટે ચુંટાયા હતા:

પ્રમુખ: કાલીદાસ વસન ખીલી-
મોરીઆ; ઉપ-પ્રમુખ: ડાહ્યાભાઈ દલા
વાઘમોરીઆ; મંત્રીઓ: યાજુભાઈ
નાગર અને જમનાદાસ ચૌહાણ;
અમનચીઓ: દુલ્લાભાઈ વસન
ખીલીમોરીઆ, હમનલાલ જગજીવન.

જોઈએ છે હાલકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ધારાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

દરરોજ દંપનીના દરેક સત્તાવાર એજન્ટ હોય.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગ્રાન્ડ હોપ પ્રેવીન્ટીવલ ડીવીઝન
ના સરકાર તરફથી નીચાણેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનું સરકાર હોય
તેમજ અંગ્રેજી ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ નતનું કામકાજ વિના વીસંજ
તરીકે ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

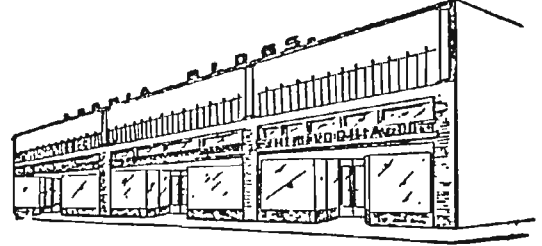
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

K.M. Lodhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાવિસ કેરટ

સોનાના ઘણીના ખાસ અગારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયક
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ઢીજાઈનની જગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીટી
બકકલ એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

કાયરેક્ટર

કીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે હરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીફાયત

જાતે મળો યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone : 23102.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારીનું મથક

બહારમામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી
પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચાંદાર એન્ડ હાટરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેયમી તેમજ સુતરાળ પાંચ, ડુલન રગ્સ. પ્લાન્ડેટ્સ—બીબી બાગો માટે
નત નતનો તાલ. તેમજ કેપીબીન ન્યોરનેટ સાડીઓ -
બીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા મલામતુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે સુસાફરી કરવા ધરે બેઠા અમારી મારફતે હુકમ કરો.

અંગ્રજી, આંગ, ચોરી, કુલ્લુડ, અફઝાત, પ્યેટ્સાસ, વિગેરેના વીગા અને
હતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપરા લખાવવા રેવન્યુ કમીશનર
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને જમી
બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

મેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ ઓરફ્ટ લીયા, થોર્સચાવર
ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : મણીભાઈ સાણુભાઈ ઠાકોરવાળા.

કોઈકે નતની મીઠાઈઓ, એજબા ધીની તેમજ મોઢા મેવા,
મસાલાથી અન્ને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએકું હુરતી હુચું સેવ, મમરા, બાંડીઆ, ભજબા,
પાતરા વિગેરે દરરોજ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી બીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે કુક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

તાબુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આફુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું લસણુ ૧/૬ રતલ; ગેળ તાલ
કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન; કચુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બજાર ભાવથી મળશે.
દેથી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંઝ, વેમક.
શેકટાની શોંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦નું
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, આંબા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ ચાલુ યદ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી રહશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોડરોમ, હરેસોલ બેડરૂમ,
સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, છુક કેસ, ટેબલ, તબન કીકાચા
ભાવે ખરીદી શકશો. નતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

ને હમારી જેબરેખ નીચે તઈયાર યાવ છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માન રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.